

video

magazin

1991.
VII. évf. 5. (46.) szám
Ára: 65 Ft

A BIZARR HŐSNŐ:

GLENN CLOSE

AZ ASZTALOS:

HARRISON FORD

TESZT: SONY

SLV-363EE

DOLLÁRMILLIÓS SZUPERMUSICALEK

Talán a legjobb...

**RAKS típusú audió- és videokazettákat
a RAVILL-tól!**

Megrendelhetők: KÉSZÁRU PROFITCENTRUM

Híradástechnikai Üzletág

1091 Budapest IX., Üllői út 51.

Telefon: 134-2550/217, 247 m.

Kaphatók az Elektron Szaküzletekben

Kedves Olvasó!

Nem kis büszkeséggel írhatom le: a Video Magazin e számában egyedülálló, ilyen részletességgel máshol még meg nem jelent, különleges összeállítást olvashat a tavalyi magyar moziforgalmazásról. Az adatokból kiderül, mely filmek, mely kiadók-forgalmazók értek el sikereket vagy valótlan kudarcot.

Sok millió forintot hagytunk a mozipénztárakban, hogy megnézzük a filmslágerket – elsősorban a világ vezető filmiparának, az amerikaiak termékeit. Elsősorban ezek a produkciók dicsekedhettek hazai viszonyok között mesésnek számító nézőszámokkal és bevételével, miközben a magyar filmek népszerűsége a mélypontra süllyedt és a hollywoodi sikerek ellenére a magyar mozi válságban küzd.

S hogy miért lehet érdekes a videóbarát számára a mozi adatok böngészése? A film a mozi után (melllett? helyett?) a videokazettákon éli tovább életét, sőt a magnóját kihasználó videós ma már jóval több filmet néz meg otthonában, mint ahányszor moziba megy. Ráadásul a hazai filmforgalmazók közül nem kevesen egyben videókiadók is, s a filmszínházakban tavaly vetített alkotások jó része idén videón is meg fog jelenni, ha ugyan már nem kölcsönözhető. A filmimportőrök így egy-egy produkció megvásárlásakor egyben már videóban is gondolkodnak, s a moziforgalmazási adatokból következethetne egy-egy film videós utóéletére. Mostanában már, szerencsére, a nyugati bemutatókkal szinte egy időben kerülnek a filmek a hoi mozikkba, ám a forgalmazói versenynek hátránya is van: az új premierek néhány hét elteltével kiszorítják a mozikból a korábbiakat. Am aki valamelyik filmről lemaradt, néhány hónap múlva pótolhatja mulasztását videón. A 39-44. oldalakon található összeállításunkból így azt is kiolvashatja, hol akad pótolnivalója... *Falusi Tamás*

A Magazin BT kiadványa
Főszerkesztő: Falusi Tamás
Művészeti szerkesztő: Bagoly Melinda
Képszerkesztő: Fejér Gábor
A szerkesztőség és levélcíme:
1135 Budapest XIII., Frangepán u. 50-56.
Telefon: 111-0893, 111-9004
Telefax: 131-8173
Kiadja a Magazin BT
Felelős kiadó:
dr. Laczkó Ildikó ügyvezető igazgató
Szedés: UNIO Fényszedő Üzem
Szinbontás: Révai Repro Kft.
Nyomás:
91-0164 Révai-Obuda Nyomda Kft.
Fv.: Bánáti László ügyvezető igazgató
Terjesztő a Magyar Posta
Előfizethető a Kiadónál,
bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál,
a Posta hírlapüzleteiben és a
Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál
(HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u.
10/a., közvetlenül vagy postautalványon,
valamint átutalással
a HELIR Postabank Rt. 219-98636,
021-02799 sz. pénzforgalmi jelzőszámra
HU ISSN 0237-5141

video

magazin

Amerikai lobogó • Metamorfózis • Daniel •
Levy és Góliát 4

Baseball-bikák •
Tokyo Pop • A buszon •
Vénuszcsapda 5

Dühöngés a becsületért • Indio • A szenvedély nagy ára 6
Az úrhajótörött • Térisony • Sakálók 7
Egy ügyes kéz mindenre kész • A balhész fickó •
A Shogun árnyéka • A kíméletlen hóhér 8
Reflektorfényben a producer: Brian De Palma 9
A filmmusical története II. 12
Az asztalos, aki letette a kalapácsot: Harrison Ford 14
Majdnem 3-D-s lányok az RTL-en 18
Teszt: SONY SLV 363EE, JVC HR-D521,
ITT-NOKIA VR 3701 H 20
A tenger munkásai 24
Jean Marais visszatér 26
Sikerlista 28
Kábeles víziók 30
A New York-i optika 31
SONY: 30 százalékkal olcsóbban 32
Vám '91 33
A gyógyító erő 35
Glenn Close: A bizarr filmek hősnője 36

Magyar mozitükör '90
Hollywood tarolt 38

Frederick Forsyth fifikái 46

Amerikai lobogó

Streames

A 83-as légi divízió kiképzőtáborában a vietnami bevetésre készítik fel a katonákat. Az újoncokra nem kis megpróbáltatások várnak, sokkhatásként éri őket a brutalitás légköre. Az amerikai lobogó szelleméhez minden körülmények között hűségesnek kell lenniük, ezt sulykolják beléjük. A fiúkat viszont e magasztos eszméknél sokkal jobban érdekli, hogy melyikük homoszexuális, vagy hogy el tudnak-e menni a kuplerájba. A folyamatos durva heccelődések annyira felőrlik az idegeiket, hogy egyikük álmokfutó gyilkossá válik.

Színes, felírtos amerikai politikai film
Főszereplők: Matthew Modine, George Dzundza
Rendezte: Robert Altman

118 perc

Jogtulajdonos: Manson

Levy és góliát

Levy Et Goliath

Egy csenevész, kis, púpos ember rója Párizs utcáit. Közben követik, a rendőrök beleszúrnak a púpjába, amelyből fehér por szóródik ki. Fergegtes üldözés után elfogják, és az álnyomorék elárulja a következő szállítmány idejét és helyét. Egy hónap múlva Antwerpenben Góliát egy autószerelőműhely álcája alatt egy egész hadseregnyi kábítószerekészítőt lát el áruval. Mózes Levy zsidó rabbi és gyémántcsiszoló Antwerpenben. Úton Párizs felé a vonaton a táskájába rejtik a gyémántpor helyett a kábítószerral teli zsacsokókat....

Színes, szinkronizált francia filmvígjáték
Főszereplők: Richard Anconina, Michael Boujenah, Jean-Claude Brialy, Saoud Amidon
Rendezte: Gerard Oury

105 perc

Jogtulajdonos: Gaumont

Metamorfózis

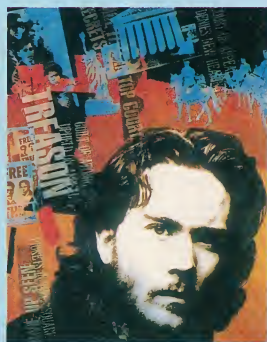
Metamorphosis

Peter Housmann fiatal és ragyogó tudós hírében áll, az egyetemen is tanít, s előállít egy szérumot, amely szerinte megállítja a sejt öregedési folyamatát. A szert először saját magán próbálja ki, és hamarosan megmagyarázhatatlan és megdöbbentő tüneteket észlel. Hirtelen több száz évet öregszik, és öntudatlan állapotban borzalmas dolgokat követ el. A mutációt már nem lehet megállítani, a metamorfózis során megköhögtek végkifejletet következik be...

Színes, felírtos olasz horror
Szerzők: Gene Lebreck, Catherine Baranov, Stephen Brown, Harry Cason
Rendezte: G. L. Eastman
90 perc

Jogtulajdonos: Filmexport Group

Daniel

Paul Issacson zsidó származású rádióműszerész aktívan részt vesz a 30-as évek amerikai munkásmegmozdulásaiban. Belép a kommunista pártba, elvbarátaival a munkásosztály és a négerek felszabadításáért harcol. A hidegháborús években az atomtírok elárulásában való összeesküvés vádjával őt és feleségét letartóztatja az FBI. Hamis tanúvallomások alapján halálra ítélik és kivégzik a házaspárt. Évekkel később a tragikus sorsú házaspár gyermeke, Daniel lehetne a tündő dologra vállalkozik: megpróbálja kideríteni az igazságot szülei koholt bűnperében.

Színes, felírtos amerikai politikai film
Szerzők: Timothy Hutton, Ellen Barkin
Rendezte: Sidney Lumet
129 perc

Jogtulajdonos: Manson

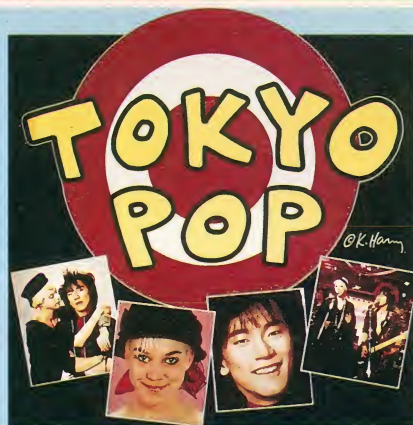
Baseball- bikák Bul-Durham

Annie Savoy a város baseballcsapatának fanatikus szurkolója, aki minden tavasszal kiválaszt magának egy játékost, hogy megtanítsa: mi a legjobb megoldás mind a zöld gyepen, mind az ágyban... Ebben az új szezonban Annie két férfi közül választhat. Vagy a fiatal, vad, erős, de buta Ebby választja, vagy a fénypontján már túl levő Crasht...

Szines, szinkronizált amerikai film, 1988
Főszereplők: Kevin Costner, Susan Sarandon, Tim Robbins
Rendezte: Ron Shelton

108 perc

Jogtulajdonos: Orion Television

Wendy egy igazi vagány amerikai rockénekesnő. Barátnője képeslapon csalogatja az együttes nélküli maradt lányt az egzotikus Japánba. Wendy felszáll az első gépre és irány Tokió. Barátnője azonban pechére éppen elhagyta a várost. Ahhoz, hogy megéljen, beáll hostessnek egy bárba. Szerencséjére megismerkedik Hiróval, egy banda vezetőjével, s innen már egyenes út vezethet a sikerhez...

Szines, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Carrie Hamilton, Yutaka Tadakaro, Tetsuro Toanuba
Rendezte: Fran Rubel Kuzul
98 perc

Jogtulajdonos: Fries Distribution Company

Vénuszcsapda Die Venusfalle

Max, a 30 éves kórházi orvos néhány éve menyasszonyával, az élni vágyó és fantáziadús Cocóval él együtt, aki féltékenyen magához láncolja. A nő iránti vonzalma ellenére nem akarja elkötelezni magát. Egy este egy polgári lakásban köt ki, ahol megismer hat ex-feleséget, flörtöl a menyasszony hűgával, és váratlanul játékmesterré válik. Álom ez, vagy valóság?

Szines, szinkronizált NSZK szexfilm, 1988
Főszereplők: Horst-Günther Marx, Sonja Kirchberger, Myriam Roussel
Rendezte: Robert Van Ackeren

107 perc

Jogtulajdonos:

Weltvertrieb Im Filmverlag Der Autoren

A buszon On the Buses

Amikor a város busztársasága szorult helyzetben találja magát, Blake, a társaság oszlopos munkatársa kitalálja, hogy női sofőröket alkalmazzanak autóbuszaiikon. Azonban az utasok, Stan Butler kalauz támogatásával, hevesen ellenzik ezt a döntést.

Szines, szinkronizált angol filmvígjáték, 1971
Főszereplők: Reg Varney, Doris Hare, Stephen Lewis
Rendezte: Harry Booth
86 perc

Jogtulajdonos: Weintraub

A ZOOM Kft. valamennyi filmje szinkronizált, a szinkron a Magyar Szinkron- és Videóvállalatnál készül.

A ZOOM további áprilisi bemutatói: A cápvadász (amerikai kalandfilm Burt Reynoldsszal), Space Transformer (hongkongi akciórakfilm), Killer Kid (olasz western Terence Hillle).
A ZOOM Kft. címe: 1024 Budapest, Keleti Károly u. 28/a.

tel.: 115-4115

A szenvedély nagy ára

The High Price of Passion

Mel Frohman írt egy könyvet, amely bestseller lett. Egy igazi történet valakiről, aki ma is él, és napjait egy börtönben tölti...

Egy öregedő egyetemi professzor beleszeret egy fiatal prostituáltba. Élete ettől kezdve pokolá válik.

A professzor mindent elkövet, ha kell, még lop is az egyetemről. Ezért kirúgják munkahelyéről, elveszti otthonát, barátai elhagyják. Elköltözik, s messze vidéken él együtt a fiatal lánnyal, aki egy napon furcsa módon eltűnik. E naptól kezdve a professzor már az életéért harcol...

Színes, szinkronizált amerikai film
Főszereplők: Richard Crenna, Karen Young
Rendezte: Lynn Raynor

Worldvision

Dühöngés a becsületért

Siro és Ray kitűnő rendőrök, együtt dolgozva szoktak hozzá a sok veszélyhez, ám soha nem gondolták, hogy közülük is kerülhet ki áruló: Rayt brutálisan meggyilkolják.

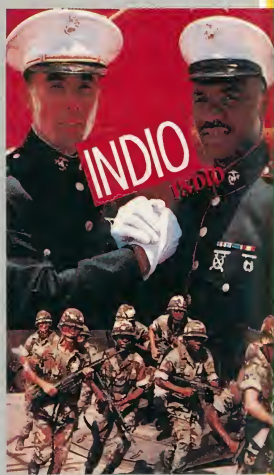
Siro mindenképpen kézre akarja keríteni a tetteseket – számára ez becsületbeli kérdés –, de felettesei megölték, ezért feleségével utazik Szingapúrba. Nyomozás közben feleségét is meggyilkolják, ekkor jön rá, hogy ki a tettes...

Színes, szinkronizált amerikai film, 1987

Rendezte: Hesler Gordon

Főszereplők: Shō Kosugi, Louls Vohu Bergen, Rubin Evens, Chip Lucia

Trans World Entertainment

Szabadságot kap az amerikai haditengerésztől Daniel kapitány, aki hazatérve ősi hagyományokat őrző falujába, megdöbbentően tapasztalja: szülőhelyét teljesen át akarják formálni, modern, „civilizált” várost akarnak kialakítani a régi kedves otthon helyén. Daniel, „az én házam az én váram” elv alapján felveszi a kiállításalannak tűnő harcot, melyben élete is veszélybe kerül...

Színes, szinkronizált amerikai akciófilm
Főszereplők: Kevin Fiedlsky, Marvin Hegler, Brian Danhy
Rendezte: Anthony Dalwsan

Worldvision

A Video 2000 valamennyi filmje szinkronizált.
A kft. címe: 1142 Budapest, Rohonc u. 6.
Tel.: 251-1019

Az űrhajótörött

Mutant on the Bounty

2048-at írunk, amikor a Bounty kereskedelmi űrhajó felvesz fedélzetére egy űrhajótöröttet, aki huszonhárom esztendeje bolyong a világűrben. Neve Max Gordon, ártatlan szaxofonos, ám kiderül, hogy két elvetemült gaztevő üldözi őt. Csellet a Bountyra kérdzkednek fel, hogy fegyverekkel rabul ejtsék az űrhajó irányítóit, és végrehajtsák szörnyű tervüket...

Színes, szinkronizált amerikai sci-fi

Főszereplők: John Roarke, John Furey, Deborah Benson, Victoria Callin

Rendezte: Robert Torrance

Jogtulajdonos: Cannon

VICO

Tériszony

Diving In

Hátúszóként akarják indítani a középiskolai bajnokságon Wayne Hopkinst, aki tehetséges műgró, csak tériszonya miatt fél a három- és tízméteres magasságoktól. A lányok úszóedzője, az egykori olimpiákon műgrónó vállalta Wayne felkészítését. Legnagyobb vetélytársa Jerome Colter, aki alantas eszközökhöz folyamodik, hogy meghódítsa Wayne hűgát, Terryt. Az iskolabajnokságon Jerome győz, de ötödiként a tériszonyát leküzdő osztálytárs is továbbjut. Az államok bajnokságán ismét összecsap a két műgró...

Színes, szinkronizált amerikai film

Főszereplők: Burt Young, Matt Adler, Kristy Swanson, Yolanda Jillot

Rendezte: Strathford Hamilton

Jogtulajdonos: Cannon

Sakálok

Jacks

Joe Case rendőr feleségével a Mexikóval határos déli államba utazik vakációra rendőr barátjához, Dave-hez. Joe egy kirándulás alkalmával szemtanúja lesz, amint egy fiatal mexikói lányt brutálisan meggyilkolnak. Amikor a gyilkos-ságról beszámol a seriffnek, megdöbbenve látja, hogy a gyilkos is ott van a szobában, aki nem más, mint a seriff helyettese. Eleinte senki nem hisz neki, barátja, Dave sem, ám amikor a nyomok igazolni látszanak Joe vallomását, a rendőr barát melléáll, és együtt próbálják elkapni az illegális bevándorlók rendszeresen rajtaütő és belőük hasznot húzó gyilkos rendőrt.

Színes, szinkronizált amerikai krimi

Főszereplők: Wilford Brimley, Jack Lucarelli, Gerard McRaney

Rendezte: Gary Grillo

Jogtulajdonos: Cannon

A balhész fickó

The Hitter

A biliárdszalonban senki sem gondolta, hogy az újonc ennyire ügyes. Félelem nélkül, pofátlanul még a vezért is kioktatja, ki az úr a játékban. Játssza közben a galéri tagja véletlenül meglöki. A válasz egy hatalmas pofon és egy előkapott revolver. Még a bandavezér sem hisz a szemének...

Színes, feliratos amerikai akciófilm
Főszereplők: Ron O'Neal, Shella Frazier, Adolf Caesar
Rendezte: Christopher Lellich
90 perc

Egy ügyes kéz mindenre kész

The Ups and Downs of a Handyman

Ha valaki ezermester és ráadásul még jóképű is, sokra viheti az életben. Szolgálatkészségével minden helyzetben rendelkezésre áll. Tudását főleg a szebbnél szebb lányok veszik igénybe...

Színes, szinkronizált angol szexkomédia
Főszereplők: Barry Stokes, Gay Soper
Rendezte: John Sealey

100 perc

Guns of the BIG Shots

Az egyik amerikai maffiacsalád hazaküldi Szicíliába legjobb hűhért, hogy megoldást találjon a hatalmon lévő szicíliai maffiacsaládok közötti véres ellentétek elsimítására. A hűhér a maffia történetének legkíméletlenebb vérbosszúját robbantja ki.

Színes, szinkronizált olasz film
Főszereplők: Henri Silva, Barbara Bouchet, Fausto Tzzi
Rendezte: Andrea Bianchi
90 perc

A Shōgun árnyéka

Gekitotsu – Shogun' Shadow

A Shogun hazarendeli gyűlölt első fiát egy távoli klánból, hogy részt vegyen a férfivá avatás rítusán. A gyermeket egy testőrcsapat is elkíséri, élén hét szamurájjal. A hét fantom hegyeken, meredek sziklákon, vad patakokon tör előre, visszaverve a nyomukban járó hadsereget...

Színes, szinkronizált japán szamuráifilm
Főszereplők: Ken Ogata, Hu Chien Chiang, Shinichi Sonny Chiba
Rendezte: Yasuo Furuhashi
112 perc

REFLEKTORFÉNYBEN A PRODUCER:

BRIAN DE PALMA

Vajon mennyire határozzák meg a gyermekkor évei
az ember életét?

Brian De Palma papája ortopédsebész volt,
s talán innen ered vonzódása a horrorhoz...

Az 1940-ben született férfiú némi kerülővel jutott el a filmhez, előbb elvégezte a fizika szakot a Columbia Egyetemen, bár közben aktívan tevékenykedett a filmszakörben is. Dehogy gondolt akkor arra, hogy producer lesz, hogy ha saját kockázására is, de megvalósítja rendezői álmait.

Hitchcock mint szótár

Wotan's Wake (Wotan ébredése) című filmjével 1962-ben megnyerte a Modern Filmművészek Szövetségének filmírói díját, s búcsút mondott az elemi részek világának: átpártolt a mozihoz. Már egyetemista korában felfedezte Hitchcockot: „Először magam sem tudam pontosan, miért hat rám ennyire – nyilatkozta. – Mintha hirtelen rábukkantam volna valakire, aki az én nyelvemet beszéli, s úgy éreztem, Hitchcock valóságos szótár. Az ember felfedezi kameramozgatójának már-már nyelvtani szabályokhoz igazodó jellegét, és ezt csak nagyon kevés rendező tudja utána csinálni. Rájöttem később, miért hat rám Hitchcock annyira: mert a néző ugyanabban a helyzetben van, mint az ábrázolt figura. A néző is csak annyit tud, mint a szereplő, akít a vásznon lát.”

De Palma a hatvanas évek elején néhány rövidfilmet for-

gatott, amelyek inkább szakmai, mint közönségsikert arattak. A hollywoodi tehetségkutatók szerint ígéretes rendezőnek számított, ám ez nem jelentette azt, hogy pénz is kap filmjeire. Az Universal Stúdió tehetségkutató főnöke, Charles Hirsch azonban bizott benne: kölcsönkért a rokon-ságtól tízezer dollárt és De Palma nekiláthatott a *Greetings* (Üdvözetek) forgatásának. 16 milliméteren kezdődtek a munkálatok, persze rögtön elromlott a kamera és más gondok is adódtak. Amikor a rendező végignézte az első héten felvett anyagot, elszörnyedt és újra akarta kezdeni. Ezúttal 35 milliméteren. Szerecsére az előhívatást végző

laboratóriumban megkarcoldtak az előző filmszalagok, és a bűntudatos labor a többi anyag és az előző előhívás költségeit is állta. A mozi arról szól, hogy három fiatalember, három jó barát mindenáron ki akarja játszani a sorozóbizottságot... A forgalmazással nem volt probléma, Frank Yablans producer, hóna alatt a filmtekerccsel, végigháztalta a mozikat, s amikor az Üdvözetek a berlini fesztiválon Ezüst Medve-díjat nyert, egyre több mozihálózat vásárolta meg az alkotást. De Palma rövidesen megbízást kapott, hogy készítse el a folytatást: a *Hi, Mom!* (Szia, mama!) című áldokumentumfilm sikere következtében meghívják Hollywoodba.

Kukucsálás osztott vásznon

A Warner-társaság megkínálta egy ötlettel: *Get To Know Your Rabbit* (Ismerd meg a nyuladat). A történet egy piackutatóról szól, aki elhagyja a szupertrösztöt, ahol dolgozik, és szünetpáncos bűvész lesz, de rájön, hogy egyszemélyes üzlete is a korábbi főnökei által irányított hatalmas részvénytársaság kezében van. De Palma nem szerette igazán ezt a mozit, amelynek egyetlen pozitívuma az volt, hogy Orson Welles is feltűnt egy kisebb szerepben. A forgalmazók sem szerették a filmet, így De Palmát lapátára tették. Ekkor szerencsére akadt egy producer, aki bizott benne, s az ő segítségével készítette el *Sisters* (Nővérek) című filmjét, amely hitchcocki hatásokat mutat, s olykor kölcsönöz is a nagy példaképtől, hiszen a történetben a gyilkosság szemtanúja egy riporternő (lásd Hátsó ablak, csak ott himnembem...), akinek senki nem hiszi el, amit látott. A gyilkos egy számi ikerpár egyik tagja, a másik meghalt az öket szétválasztó műtét során. De Palma ebben a filmben egy technikai trükköt is alkalmaz: az osztott filmvásznat, s ez egyfajta kukucsálásra ad lehetőséget a nézőnek, megvalósítva a rendező vöyere elképzeléseit. A *Nővéreket* De Palma társproducerként is

A megvesztegethetetlenek,
készen arra,
hogy legyőzzék Al Caponét.
Akinek sikerül: Kevin Costner

jegyzí, s következő alkotása, a *Phantom of the Paradise* (A paradicsom fantomja) szintén igénybe veszi anyagi lehetőségeit. A Fantom... arról szól, hogy egy gonosz pacák ellopja egy fiatal zeneszerző munkáját, ráadásul a szerzőt kábítószerezés vádjával börtönbe juttatja.

Az adót mentő producer

Következő mozija, az *Obession* (Megszállottság) tulajdonképpen az amerikai adórendszer miatt született meg, ugyanis adókedvezmény jár annak, aki pénzt filmbe fekteti be. De Palmának végre nem voltak anyagi gondjai, így nyugodtan tobzódhatott a történetben, amely emberrablással kezdődik, vérfertőzéssel folytatódik, s az ödipuszi vonalat követve bűnbe torkollik. A film tulajdonképpen sikeres volt, ám nem eléggé, így De Palmának szüksége volt egy igazi, kiugró sikerre. Stephen King neve garanciának ígérkezett, az adókedvezmény fejében a rendező megint egy kis pénzhez jutott, maga is kifosztotta bankszámláját, s máris megkezdődtek a *Carrie* munkálatai. A meg nem értett tinédzser telekinetikus bosszúállása során bőven folyik a vér, s az osztott képmézőn még több rémséget láthat a néző, mint egyébként. Repülő kések, keresztire feszített anya, földből kinyúló véres kéz – mindez sikert aratott, de nem elég nagyot. De Palma még mindig nem érte el az áhított függetlenséget, amikor végre saját elképzelései szerint forgathat. Az idő azonban neki dolgozott, s bár dühödten tiltakozik az ellen, hogy bárki hollywoodi rendezőnek tartsa, mégis beállt a sorba: rájött, hogy ha beszáll filmjeinek produceri munkálataiba, az csak jót tesz a mozinak, így a nyolcvanas évek elejétől társproducerként is tevékenykedik. De csupán saját filmjeinél, mert úgy véli, semmi köze

Michael J. Fox
és a háború egyik áldozata.
Ez alkalommal
sem ő volt az egyetlen...

mások alkotásaihoz. A legendás függetlenséget fennlen hirdeti, ezért kissé egoistának tartják, no de a mozi fővárosában annyi a külföld...

Jönnek a gengszterfilmek

És most lássuk a további filmeket! A *Dressed to Kill* (Gyilkos elegancia) szexuális kicsapongások totális káoszát vetíti a néző elé, a borzongató légkör talán a rendező saját szorongásainak kivetülése lehet. A *Scarface* (A sebhelyes arcú) tulajdonképpen remake, hiszen Howard Hawks már feldolgozta a témát, De Palma azonban új oldalról közelíti a szakadt, semmirekellő kubaihoz, aki fél Amerika gengsztercsercsására lesz. Al Pacino kivételes tehetséggel formálja meg az alakot, ám a vásznon patakban folyik a vér, s ez kissé parodisztikussá teszi a sztorit, ami De Palmára nem jellemző, csupán a forgalmazóknak tett engedmény. A *Body Double* (Alibi-test) horrorriyenceknek való, főleg azoknak, akik jót tudnak kagagni azon, hogy valakit hátha fűrnak egy elektromos fűróval...

BRIAN DE PALMA FILMJEI

Rövidfilmek:

Icarus 1960
660124, The Story of an IBM Card (660124, egy IBM lyukkártya története) 1961
Wotan's Wake (Wotan ébredése) 1962
The Responsive Eye (Az érzékeny szem) 1966

Játékfilmek:

The Wedding Party (Nászlakoma) 1964
Murder a la Mod (Divatos gyilkosság) 1968
Greetings (Üdvözlések) 1968
Dionysius in '69 (Dionüszosz 69-ben) 1970
Hi, Mom! (Szia, mama!) 1970
Get To Know Your Rabbit (Ismerd meg a nyuladat) 1970
Sisters (Nővérek) 1973
Phantom of the Paradise (A paradicsom fantomja) 1974
Obsession (Megszállottság) 1976
Carrie* 1976 (Interviewé)
Dressed to Kill (Gyilkos elegancia)* 1980 (Mokép)
Blow Out (Gumidefekt) 1981
Scarface (A sebhelyes arcú) 1983
Body Double (Alibi-test)* 1984 (Mokép)
Wise Guys (A bölcs fickók) 1986
The Untouchables (Aki legyőzte Al Caponét)* 1987 (Dunafilm)
Casualties of War (A háború áldozatai) 1989

* Videokazettán hozzáférhető

Kép az *Alibi-test* című
produkcióból.
Soha rosszabb alibit!

Agycsodák vérszomjas
kormányügynökök ellen...
Nem, nem a *Tűzgyújtóról* van szó!
Palma filmjének címe
a lényegre törő *Düh*

A nagy függetlenség azonban nem vált be De Palmának, kénytelen volt – persze szigorúan üzleti okokból – egy kissé megalkudni. Ezt mutatja *The Untouchables* (Aki legyőzte Al Caponét) című filmje, amely talán legáttekinthetőbb alkotása, mentes a szimbólumoktól és az utalásoktól, viszont nagyon kegyetlen. A brutális gengsterfilm szereplői csupa sztárok: Robert de Niro, Kevin Costner, Sean Connery, s az ő nevük is „viszi” a filmet.

A *Casualties of War* (A háború áldozatai) szintén a kegyetlenség szimfóniája, ám De Palma ideológiája felvilágosít mindenről: „Bár sokan szadistának tartanak, hiszek abban, hogy az erőszaknak is létezik egyfajta költészete. Mert ha egy film a cselekményre épül, akkor ebben helye van az összecsukszó testeknek és a patakzó vérnek is, a levegőben repülő késekről és golyókról már nem is beszélve.”

Köszönjük a felvilágosítást, Mr. De Palma. Ha borzongani akarunk, meggyünk megnézni az ön filmjeit. Persze csak akkor, ha az adó kifizetése után maradt pénzünk a kazet-takólcsonzési díjra...

A Paradicsom diszkóklub rockos fantomja
lecsapni készül.
Ha ezt Gaston Leroux megérhette volna!

A telekinézis-filmek klasszikusa:
Carrie.
A címszerepben Sissy Spacek

A '60-as évek a musical mennybemenetelét és bukását hozták. A sort a maga tíz Oscarjával a méltán világhírűvé vált *West Side Story* (1961) nyitotta meg, amely amellett, hogy visszanyúl a színpadi táncos stílizálás eszközeihez, egy Amerikát mindig is érzékenyen érintő kérdéssel – a fajgyűlölet kérdésével – birkózott meg magas színvonalon. A tökéletesen előadott táncok és dalok, Leonard Bernstein csodálatos zenéje ugyanis nem pusztán öncélú gyönyörködtetés volt, hanem egy magasabb rendű eszme hordozója, közvetítője, amelynek célja nemcsak bemutatni, hanem elemezni is „az atmoszférát, a metropolisz alvilágában tenyésző szubkultúrát – a felnőtt világ – közönye és gyanakvása mellett vegetáló idegen társadalmat. Ennek a szemünk előtt burjánzó társadalomnak kapjuk hiteles képét” (Magyar Bálint).

Az évtized végét újabb, a klasszikus (konzervatív?) irányzatot – legalábbis a technikai és dramaturgiai oldalról nézve a dolgot – képviselő szuperprodukciók és Oscar-eső jelzi. Julie Andrews sikerre vitte a *Mary Poppins*-t (1964) és a *A muzsika hangját* (*The Sound of Music*, 1965), az Audrey Hepburne-Rex Harrison páros pedig a *My Fair Lady*-t (1964). A régi irányvonal utolsó föllángolása volt ez, amelynek lendületével szinte föltette a koronát az addigi pályafutására, ám ezután törvényszerűen következett a visszaesés. Egy gyártási rendszer – a nagy stúdióké – bukása eredményezte ezt, amely elsősorban önmagától hunyt ki, és amelynek kimúlása akkor gyorsult föl igazán, amikor a 40 millió dolláros, 70 mm-es musicalek már nem érték el pénzügyi céljaikat, lásd Gene Kelly hatyúdala, a *Helló, Dolly!* (1968), Robert Wise *Sztár!-ja* (*Star!*, 1968), vagy Bob Fosse *Charity, edese* (*Sweet Charity*, 1969). Ez a rendszer, amely 1970-ben létrehozta még a *Darling Lili*-t, négy évvel később már arra kényszerült, hogy saját sírjára helyezzen korszerűt (*Hollywood, Hollywood*). Minden újjaelésítésére tett kísérlet – például az *Elveszett látóhatár*

A musicalek egyik klasszikusa: *My Fair Lady*. Julie Andrews színpadi szerepét Audrey Hepburn kapta, s vitte sikerre a mozivásznon

Ketten a West Side-ről. Aki a muzsikáról gondoskodott: Leonard Bernstein

(*Lost Horizon*, 1972, *Wiz* (*The Wiz*, 1981) stb. – hamvába holt, furcsán anakronisztikusnak tűnt.

Nem elég, hogy a musical erőfeszései sorra érdektelenséggé fulladtak, s dollármilliókat nyeltek el, a műfaj bolladozása sztárjainak egy részét is pályája elhagyására kényszerítette (Barbra Streisand) vagy éppen zánonyra futtatta (Julie Andrews). A musical a kiutat keresve két irányba tapogatózkodott tovább: egyfelől megpróbálkozott a műfaj módosításával, másfelől az elferdítésével. A nosztalgiaikutuszt megfogláló retromusical – bár e kultusz mindig is jelen volt a műfajban, lásd *Ének az esőben* – „valójában nem korlátozódik egy bizonyos választott időszakra, itt a múlt új látásmódjáról van szó, az utánzás ízlését az ákkandó, rögtönzés műlra való utának váltja fel, az ábrándos történet aprólékos felidézése, az idealizálás bővölete, az ironia, mely az igazi nosztalgiát inspirálja. Van valami fetisizmus ebben a megigéztettségben: nem annyira a '20-as, '30-as vagy '40-es éveket hiányolják, mint ezeknek az éveknek a zenéjét, éltözökését, filmművészetét” (Yann Tobin). Az irányzat leghíresebb darabja Bob Fosse *Kabaréja* (*Cabaret*, 1972), amely azért is vált olyan értékes remekművé, mert ültetve a saját műfajának korlátait, nagyszerű korrajzot s társadalmi kör(kör-)képet adott, nem beszélve az egyértelmű politikai állásfoglalásáról.

A műfaj elferdítésére tett kísérlet a (jobb híján hívjuk úgy) disco-musical nevéhez fűződik. Az Elvis Presley nevével fémjelzett '50-es, '60-as évek rock and roll-filmjei, valamint a zajos Broadway-sikeket arató rockelódások – például *Hair*, *Jézus Krisztus szupersztár* (Jesús Christ Superstar) – hibrid leszámazottjaként a disco-musical egyáltalán nem meggyőző, még az oly lelkes fogadtatás ellenére sem, amelyben a korai Travolta-filmeknek részük volt. A koreográfiák érezhetően szabadossága nem tett jót az összképnek, ahogy a diszkók színpada is nagyon csökkentette a műfaj varázsát. Még az sem segített, hogy a disco-musical igen gyakran felhasználta a hagyományos musical legrégibb receptjeit (például kezdő fiatalok be akarnak törni a show-iparba). Itt azonban természetesen nem egy *remake*-ről van szó; retro ez is, de inkább társadalmi, mintsem formai szempontból. A mutáns musical másik jellemzője az a szélkakas-tánc, amellyel az új irányzatok megjelenséért követi, azonnal megfogva annak sikerhulláma. Így született meg a tisztavígéletes zenés-táncos filmek olyan kreációi, mint a *Flashdance* (1983), a *Break (Breakin')* (1984), a *Dirty Dancing* (1987), vagy újabban a *Lambada – a tiltott tánc* (*Lambada – The Forbidden Dance*, 1988), amelyeket a gyors és olcsó sikerek learatása után, akár

A filmmusical története II.

Barbra Streisand
egyik jutalomjátéka:
Helló, Dolly!

Egy cseh rendező cseh stábjának
izig-veíg amerikai filmje: *Hair*

a kifacsart citromot, a feledés filmesdobozába zártak. A tucat-
árak közül talán csak a sokat
dicsért és szapult Sylvester Stal-
lone *Életben maradni*ja (Staying
Alive, 1983) emelkedik ki, amely-
ben a rendező szokásához híven
az amerikai populáris kultúra
legjobb és legrosszabb elemeit
vonultatja fel: filmje keresztezi a
*Hírvet*t (Fame, 1980) A 42. utcá-
val (42nd Street, 1933), miközben
megtalálhatók benne A jazzéne-
kes és persze a *Rocky* (1976)
visszhangjai is. Nehéz szaba-
dulni a gondolattól, hogy
a film tulajdonképpen nem
más, mint Stallone önmegvaló-
sításának egy újabb allegóriá-
ja.

Bob Fosse, a műfaj óriása
a *Kabaré*val felnőtté
avatta a filmmusicalt...

sításának egy újabb allegóriá-
ja.

A diszkóirányzat kifulladásá-
ra, illetve állandó színváltozása mel-
lett a retro-musical topvább élt,
sőt formálódott, csiszolódott. Az
igényesség irányába mutató vál-
tozás megint csak Bob Fosse ér-
deme, aki a *Mindhalálíg zenével*
(All That Jazz, 1979) a legmeré-
sebb és legeredetibb musicalt
hozta össze a szintén általa ren-
dezett *Kabaré* óta. „Hosszú idő
óta ez az első film, amely össze-
függő módon elegyíti a táncot az
elbeszéléssel, koreográfiával ter-
emtve meg a dráma szövedékét
– merthogy életrajzról van szó –,
és ugyanakkor világos reflexiókat
kapunk a musical lehetőségeiről
és korlátairól” (Yann Tobin). S
ugyanakkor e lehetőségek végső
határáig nyomul a legszebb holly-
woodi hagyományokat a ’80-as
évek dinamizmusával, mozgalmasságával egyesítő *Tánckar*
(Chorus Line, 1985) is, Richard
Attenborough egyszerűen tökéle-
tes filmje. A musical tehát újra
megrázta magát, s megint csak
bebizonyította, hogy igenis ott a
helye Hollywoodban, s az átme-
neti visszaesések ellenére sem
szabad leírni.

Mégis, nehéz megjósolni, hová
vezet az az út, amelyre a musical
lépett. Naivitás lenne persze
visszasírni az egykori nagykör vi-
lágát, vagy akár a ’60-as évek
fénycorát, de úgy gondolom, hogy
az éppen aktuális igényeket kielé-
gítő mutáns műcselek mellett a
retto-irányzat talán mégsem me-
ritte ki teljesen lehetőségeinek
tárházát.

A 20 ALAPFILM

A jazzénekes (The Jazz Singer, 1927). r.: Alan Crosland
Broadway Melody (The Broadway Melody, 1929)
r.: Harry Beaumont

Frakkban és klakkban (Top Hat, 1935)

r.: Mark Sandrich (FilmMúzeum)
Rose-Marie (1936) r.: W. S. van Dyke (FilmMúzeum)
Alexander's Ragtime Band (1938)

r.: Henry King (tv)

A nyugat lánya (The Girl of the Golden West, 1938)

La Conga (Strike Up the Band, 1940)

r.: Busby Berkeley (FilmMúzeum)

Caillagok parádéja (Star Spangled Rhythm, 1942)

r.: George Marshall

Yankee Doodle Dandy (1942) r.: Michael Curtiz

Tavasza Broadway-n (Babes on Broadway, 1942)

r.: Busby Berkeley (FilmMúzeum)

Magam útját járóm (Going My Way, 1944)

r.: Leo McCarey (FilmMúzeum)

Kék rapszódia (Rhapsody in Blue, 1945)

r.: Irving Rappert (tv)

Ének az esőben (Singin' in the Rain, 1952)

r.: Stanley Donen és Gene Kelly (tv)

Carmen Jones (1954) r.: Otto Preminger (tv)

Oklahoma (1955) r.: Fred Zinnemann

Gigi (1958) r.: Vincente Minnelli (tv)

West Side Story (1961) r.: Robert Wise (bemutatott)

Mary Poppins (1964) r.: Robert Stevenson (bemutatott)

Funny Girl (1968) r.: William Wyler (bemutatott)

Hallo, Dolly! (1968) r.: Gene Kelly (bemutatott)

Életben maradni.
Aki mindent elkövet: John Travolta

Szilágyi G. Gábor

Az asztalos,

aki letette a kalapácsot:

HARRISON FORD

Nyolc évvel ezelőtt Harrison Ford úgy döntött, elege van Los Angeles nagyvárosi ártalmaiból, és Jackson Hole közelében vásárolt egy földterületet. Felépítette a házat, az asztalosmunkákat persze maga végezte. Megszületett a fia, majd a lánya, és feleségével együtt nagyon jól érzik magukat itt. A ház ura persze néha arra is szakít időt, hogy filmet forgasson és újabb milliókkal növelje bankszámláját. Semmi kétség, meg is érdemli, hiszen az 1942-ben született egykori asztalos valóban nagy sztár lett. A kezdet viszont nagyon nehéz volt.

Az egyetemen unta az angol-filozófia szakot, a diploma előtt pár nappal el is tanácsolták onnan. Nem izgatta fel magát, hiszen színész akart lenni, ezért gyorsan feleségül vette diákszerelmét, Maryt, és a házaspár elindult Los Angelesbe. Ford megfordult a Columbia és a Universal filmstudióknál, ahol rövid szerződéseket kapott, rossziúkat és katonákat alakított a tv-sorozatokban, de ezt is unta. Ráadásul már két fia is megszületett, valahogy el kellett tartani a családot, ezért átnyergelt az asztalosmesterségre. Könyvből tanulta a szakmát, de ez nem látszott meg a munkáján. Fordot atyai barátja, Fred Roos, aki még columbiás évei alatt ismert meg, protezsálta be Lucas American Graffiti című filmjébe. Kis szerepet játszott, Bob Falfát, a nagyszájú vagányt, aki egy jelenetben dalra is fakad, de ezt kivágták. A kivágás különben is üldözte Fordot, hiszen Antonio-ni Zabriskie Pointjában egy rendőrt játszott, akinek kulcszerepe lett volna a két fiatal életében, de a rendező másként döntött. Nyissz!

Dolgozó fiúként a dolgozó lányok
(Melanie Griffith, Sigourney Weaver) oldalán

– a jelenet eltűnt a vágószoba papirkosarában. Akkor inkább a tisztas szakra – döntött Ford és tovább munkálkodott. Aztán jött a tündérmese. Lucas, aki már ismerte őt, éppen valami Csillagok

akivel annak idején, a Graffiti forgatásakor együtt vedték a sört. Az asztalos letette a kalapácsot, kiköpte a szöveget és olvasott rendületlenül. A szöveg egyre jobban tetszett neki, de tudta, nincs esélye, mert Lucas kinyilatkoztatta, hogy a Graffiti-ből senki nem kap szerepet a Csillagok háborújában. A női főszereplő – Carrie Fisher – már megvolt, de a partner, a kemény öklű űrkalóz hiányzott. S Lucas ekkor meggondolta magát: Tiéd a fickó! – mondta Fordnak, aki azt hitte, hogy álmodik. Nem álmodott, s a forgatásra annyira magához tért, hogy mindig kifogásolta a rendező által írt forgatókönyvet. A folytatásokban – A Birodalom visszavág, A Jedi visszatér – sem hagyott fel ezzel, s amikor a Birodalom... norvégiai forgatásán nem szólt meg, mindenki sejtette, hogy baj van: valóban, a havas jeleneteket magas lázzal kísért náthával bajlódva játszotta végig. A végére azonban meggyógyult, hiszen – emlékeznek rá – mielőtt Solót befagyaszdták, Leia annyit rebes: Szeretlek. S a férfi válasza: Tudom. A forgatókönyvíró először dühöngött, végül megletszett neki a szöveg, s a Jedi...-ben vissza is hozta. A trilógiával Ford bekerült a sztárok közé, de magánéleti törtést szenvedett. Elvált feleségétől, majd rövidesen megismerkedett egy leánnyal, aki Coppoláéknál baby-sitterkedett. Közben Peter Hyams és Robert Aldrich is szerepeltette: A Hanover Streetben amerikai pilótát, a Frisco Kidben jó útra tért banditát játszott, ez utóbbiban Gene Wilder partnereként.

George Lucas és Steven Spielberg megszokott hawaii vakáció-

háborújához válogatta a szereplőket, amikor Ford a közelben éppen egy könyvespolcot „alkotott”. Kellett valaki, aki a női főszereplő partnerének szövegét olvassa, így Lucas felkérte haverját,

X jelzi a lelőhelyet...
Ford Dr. Jones hálás szerepében

Az első igazán nagy dobás Harrison Ford mint Han Solo a *Csillagok háborújában*

Indiana Jones
az őserdőben

John Book, a menekülő rendőr
A kis szemtanú című filmben

HARRISON FORD FILMJEI

Dead Heat on a Merry-go-round (Holtverseny a körhintán) 1966
Journey to Shiloh (Utazás Shiloh-ba) 1967
American Graffiti (A rock nagy évtizede) 1973
The Conversation (Magánbeszélgetés) 1974
Star Wars (Csillagok háborúja) 1977
Heroes (Hősök) 1977
Force Ten from Navaron (A navarone-i tüzek) 1978
Apocalypse Now (Apokalipszis most) 1979
Hanoi Street 1979
The Frisco Kid 1979
The Empire Strikes Back (A Birodalom visszavág) 1980
Raiders of the Lost Ark (Az elveszett Frigyláda elrablói) 1981
Blade Runner (Szárnyas fejvadász) 1982
The Return of the Jedi (A Jedi visszatér) 1983
Indiana Jones and the Temple of Doom (Indiana Jones és a Végzet Temploma) 1984
Witness (A kis szemtanú) 1985
Mosquito Coast (Moszkító-part) 1986
Frantic (Örület) 1988
Working Girl (A dolgozó lány) 1988
Indiana Jones and the Last Crusade (Indiana Jones és az utolsó kereszteslovag) 1989
Presumed Innocent (Ártatlannak nyilvánítva) 1990

Jukon egy új filmről ábrándoztak, amelynek egy kalandortermészetű régész lenne a hőse. A sztíri megvolt, de ki legyen a főszereplő? Akinek neve Lucas kutyája után Indiana, a Los Angeles-i telefonkönyv után Jones lett. Oké, ki legyen Indiana Jones? – Valami Harrison Ford-szerű pelli kellene – vélekedtek az alkotók, és megint Fordé lett a szerep, mert az előző jelöltét, Tom Sellecket nem találták elég férfiasnak. Indiana Jones kalandjait három részben izgulhattuk végig, s nemcsak mi, nézők, hanem a stáb is. Ford ugyanis a veszélyes jelenetekben nem kért dublört, maga akart csinálni mindent. A Frigyláda... forgatásakor megcsúszott és orra esett a homokban, közben a repülőgépvadul forgó propellerjei veszedelmesen közeledtek. Végül sikerült leállítani a masinát, s Ford csak vállalt vont: Tudtam, hogy megcsúszik – mondta –, hiszen mi a csudát kezdenének egy féllábú főhőssel?

A díjak eddig elkerülték Harrison Fordot. Peter Weir A kis szemtanú (Witness) című mozijában egy philadelphiai rendőrtisztet játszott, s John Book szerepét Oscarra jelölték, de nem kapta meg. Ez nem tőrtle le sem őt, sem

a rendezőt: még egy filmet csináltak együtt, a Mosquito Coast (Moszkító-part) című alkotást, amelyben Ford szuggesztív alakítása lenyűgözte a kritikusokat is, a nézőkről már nem is beszélve.

Alan J. Pakula Presumed Innocent (Ártatlannak nyilvánítva) című filmjében Ford egy gyilkossággal vádolt ügyészt alakít. Számos elmarasztaló kritikát kapott, no nem alakítása, hanem hajviselete miatt, amelyet a Vanity Fair kritikusa egy Galliában harcoló légionáriuséhoz hasonlított. Az alakítás azonban tökéletes! Mit is jelent mindez? Valószínűleg azt, hogy Ford nem akar ikonná válni, bátran vállalja a szerephez illő külsőt. A Blade Runnerben (A szárnyas fejvadász) szintén rövid frizurát viselt, s Mike Nichols Working Girljében (A dolgozó lány) némelykor vigjátéki figuraként tűnt fel. Egyetlen álma van még: a színészi megdicsőülés, azaz az Oscar-díj. S ha 1991-ben nem is jelölték, még ráér: Mike Nichols új filmjének terve már készen van, s addig is van feladata: Jackson Hole környékén egy alapítvány megbízásából figyelje a jávorszarvasokat...

Trethorn Judith

INFORMATIKA KFT

1067 Budapest, Teréz krt. 31.
Telefon: 132-2562, 131-1986, 131-1786
Fax: 131-1786 Telex: 20 2701 ifkfh

Tisztelt Cég!

Kérem fogadja ezúton tájékoztatásunkat szolgáltatási körünk jelentős bővüléséről.

Az INFORMATIKA Kft. és a STUDIO PROFESSIONAL BT. együttműködése eredményeként professzionális és félprofesszionális berendezésekkel felszerelt

Televíziós hír-, játék- és reklámstúdiók
Grafikai és utómunkai stúdiók
Kazettasokszorozók
Zenei és szinkronstúdiók

tervezésével, beszerzésével, telepítésével és kulcsrakész átadásával, valamint garanciális és garancián túli szakszervizével, továbbá egyedi berendezések tervezésével és gyártásával állunk rendelkezésükre.

Vállalkozásunk kereskedelmi kapcsolattal rendelkezik minden jelentős stúdióberendezéseket gyártó és szállító céggel, és sokéves televíziós stúdiótechnikai gyakorlattal rendelkező szakemberekkel várja az Önök érdeklődését.

Célkitűzésünk, hogy az Ön beruházási lehetőségéből a legtöbbet kihozzuk, és konkurenciája lehessen bármely meglevő vagy leendő televíziós vállalkozásnak.

Szervizszolgáltatásunk biztosítja, hogy az Ön berendezései megbízhatóan és folyamatosan az eredeti specifikáció mellett működhessenek.

Stúdió- és hordozható kamerák
Video Mixerek
Effect- és trükkgenerátorok
BETACAM – 1 coll – U MATIC – SVHS – VHS magnók
Fellíratózkod
Grafikai berendezések
Editorok
Kép- és hangmátrixok, erősítők
Hangkerekvők

MINDEN EGY KÉZBEN!

Topreklám

INFORMATIKA KFT

1067 Budapest, Teréz krt. 31.
Tel.: 132-2562, 131-1986, 131-1786
Fax: 131-1786 Telex: 20 2701 ifkfh

PANASONIC termékek

CAMCORDEREK

MC-20, M7, M-1000, M-10, MS-70, MS-90, MS-1, M-8000
VIDEOMAGNÓK
NV-J30, NV-J35, NV-F65, NV-F75, NV-J700, NV-FS 90,
NV-FS 100

EDITÁLÓ

VW-EC 300E, VW-EC 310E

MIXEREK

WJ-MX10E, WJ-AVE5, WJ-MX12E

FELÍRATOZÓK

KB-12, KB-15, WJ-TTL5

JVC termékek

CAMCORDEREK

GR-A1, GF-600, GF-S707, GF-S1000

VIDEOMAGNÓK

HR-D500, HR-D830, HR-S5000, HR-S5500, HR-S5800

SONY termékek

CAMCORDEREK

CCD-100, CCD-200, CCD-V900HI, CCD-V5000HI (8 mm)

VIDEOMAGNÓK

SLV-363, SLV-474, SLV-777, VHS, EV-S550, EV-S1000HI (8 mm)

SABA átváltozók, lámpák

ST-20, ST-60, ST-90, ST-100, 20 W,
75 W akkumulátoros, 300, 1000 W hálózati
Táskák, akkumulátorok, editálók, kábelek, adapterek stb.

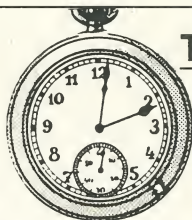
HIFI termékek

SONY, BL, TEAC, DENON, NAKAMICHI, SANSUI, JAMO,
QUADRAL

Televíziók

SONY, SABA, JVC, SANYO

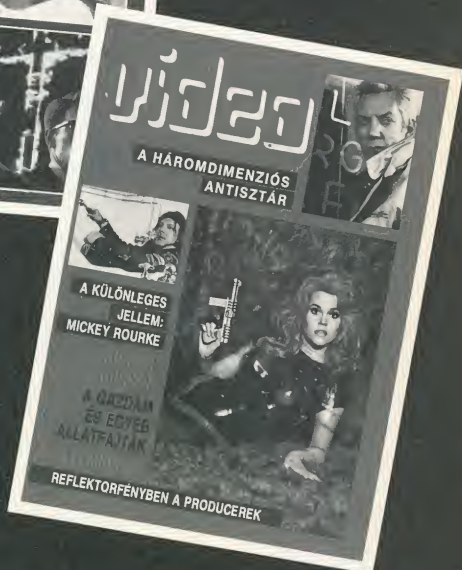
Topreklám

Továbbra is...

**GYORSAN,
SZAKSZERŰEN,
REÁLIS ÁRON!**

Tisztelt Olvasónk!

Bizonyára észrevettük, hogy rövid időn belül immáron másodszor voltunk kénytelenek megemelni lapunk árát. Hosszasan magyarázkodhatnánk, megemlíthetnénk a tovább emelkedő papírárat és nyomdai művelési költségeket, ám ezt ezúttal nem tesszük. Kérjük, ha lehetőségeik engedik, tartsanak továbbra is velünk, tiszteljenek meg bizalmukkal.

Rendszeres olvasóinknak, előfizetőinknek azonban szeretnénk gyógyírt nyújtani az áremelés okozta sebekre. Ezért felajánljuk: 65 forint helyett továbbra is a régi áron, 58 forintért kapja meg Video Magazinját, ha azt nálunk, a kiadónál fizeti elő!

Lapszámonként takarítson meg 7 forintot!

Aki kiadónknál rendeli meg a Video Magazint, havonta, nyomdafriśsen juthat a lap legújabb számához. Kiadónk vállalja, hogy aki a Magazin BT-nél fizet elő a kiadványra, annak azt lakcímére azonnal postázza, mihelyt az újság elhagyta a nyomdát.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

3 hónapra 174 forint • 6 hónapra 348 forint
9 hónapra 522 forint • 12 hónapra 696 forint

Ha él a lehetőséggel, kérjük, töltse ki a megrendelőlapot, ám az is elegendő, ha a megrendelőlapon kért adatokat küldi el számunkra, együtt a postai feladóvény igazoló szelvényével vagy annak másolatával.

Kérjük, a csekkre írja rá: OTP XIII. ker. fiók 217-98292-10106-4
Köszönjük: A Kiadó

Címünk: Video Magazin 1135 Budapest, Frangepán u. 50-56.

A Video Magazinra bármelyik hónaptól előfizethet.

Előző havi, évi számaink korlátozott példányszámban még megvásárolhatók szerkesztőségünk épületében:
Budapest 1135, Frangepán u. 50-56., a földszint 11-es szobában.

A megrendelőlapot lásd a 29. oldalon.

Sorsolunk azok között, akik a Video Magazinra nálunk fizettek elő: hármuknak plusz felévig ajándék Video Magazin!

Már fél éves ajándék-előfizetést nyertek:

Íhász Rudolf, 1121 Budapest, Mártonfa u. 2.
Kabala Zolt, 5100 Jászberény, Tanács krt. 15. II. 4.
Keresztés István, 2340 Kiskunlacháza, Munkácsi u. 47.

Rendelje meg nálunk a Video Magazint! Megéri!

„TUTTI FRUTTI”

(Majdnem) 3-D-s lányok az RTL-en

Ki ismeri a régi viccet, hogy:

„Miért piros a kék szilva? Mert még zöld!”

Nos, ez jutott eszünkbe,

amikor a színes papírkarton Nuoptix-3-D szemüveget levéve orrunkról összegezni próbáltuk az RTL Pluson sugárzott „Tutti Frutti” című műsor nyújtotta élményeket.

A potom 250 forintért már beszerezhető papírkeret bal oldali nézőkéjében egy zöldessárga, jobb oldalijában egy bíbor műanyag fólia van, s ha a megfelelő technikával felvett tévéműsorokat ezen keresztül nézzük, akkor – az ígéretek szerint – nemcsak kiterjedésében, hanem mélységében feltáruló látványban, vagyis a 3-D, a három dimenzió élményében lehet részünk.

Az országhatárokat ledöntő műholdas adások hazai nézői a német előfizetőkkel együtt izgatottan várták a március 15-i esti 11 órás adást, amikor a „Tutti Frutti” sztriptízhölgyei az ígéretek szerint még valóságosabban mozognak a képernyőn.

Szemenszedett képek

A most látott Nuoptix-3-D eljárásnak a kifejlesztője az amerikai Terry C. Beard, s az első ilyen jellegű adást 1989-ben az amerikai futball döntőjéről, a „Super bowl”-ról sugározták. A Coca-Cola-reklímokat is ezzel az eljárással rögzítették, s hogy a siker biztos legyen, a beharangozott adás előtt 30 millió Nuoptix-3-D szemüveget is szétosztottak.

A mostani német adás már nem volt ilyen nagyvonalú. Egyrészt a Beard-eljárást időközben bejegyezték, a licence tulajdonosa a szemüvegeket 2,5-3 márká között forgalmazta, és maga a technika átvétele is sok pénzbe került az RTL Plusnak. Maga az eljárás is költségesebb, lényegesen pontosabban koreografált színpadi képet, a kamerák pontosabb mozgását és az egész látvány pontosabb összehangolását igényli, ugyanis az egész eljárás a mozgáson alapul, a mozdulatlan, nem össze-

hangolt képek esetén összeomlik, nem működik.

A Beard-eljárásnál a térbeli látvány megteremtéséhez szükséges különböző képeket időben eltolva, azaz egymás után látjuk. A forgatás olyan kamerával történik, ami a szokásos 25 kép helyett kétszer annyit vesz fel. Ezután egy speciális eljárással a filmet átjuttatják videóra.

A Nuoptix szemüveggel nézve a kamerával időben eltolva felvett kép távlatai újra felbontódnak, azaz az eredménnyel, hogy a szem mindkét képet egyidejűleg érzékeli, és létrejön a háromdimenziós kép. A szemüveg nélküli néző mindebből semmit sem vesz észre, mivel mindig csak egy kép kerül sugárzásra, így ő kettős kontúrok nélkül látja a televíziós képet, sőt az hatásában még valamivel csillogóbb, élesebb.

Áldimenziók már 1922-ből

Ez a valóságban pseudo-3-D fizikális szempontból nézve nem új dolog. Carl Pulfrich német fizikus már 1922-ben egy tanulmányában leírta a vízszintesen mozgó tárgyak térhatását, ha azokat egy különböző világosságúra színezett üvegből készült szemüvegen keresztül szemléljük. A szem ugyanis a világosabb képrészleteket a másodperc töredékénél rövidebb idő alatt érzékeli, mint a sötétebbeket. Az agyban a két képrészlet egy olyan összképpé olvad össze, aminek ily módon mélysége, térhatása lesz. Maga a jelenség egy egyszerű kísérlettel ellenőrizhető. Ha egy mozgásba hozott ingának a kitéréseit egy olyan szemüvegen keresztül nézzük, melynek egyik üvege világos,

a másik sötétre színezett, rövid idő múlva úgy tűnik, mintha az inga egy ellipszis alakú pályát írna le.

Ez a trükk azonban csak olyan tárgyaknál funkcionál, melyek a szem optikai tengelyét keresztezik. Ha tehát a „Tutti Frutti” girlje kitáncolna a sorból, előre vagy hátrafelé kezdene mozogni, bizony vége lenne a kép térbeli effektusának, 3-D szemüveg ide vagy oda. Mindez tehát gondos koreográfiát igényel, és egyben ez adja magyarázatát a háttérben libasorban vonuló, képből kitűnő, majd ismét betáncoló lányoknak, a síkban mozgó halacszkáknak, felhőknek és egyéb tüneményeknek. Nos, mindez a Nuoptixon keresztül szemlélve határozottabb szerepet kap, és térben az

egyres sikok mondhatni helyükre kerülnek. Valójában azonban csak a sikok. A kép nem válik igazán plasztikusává, és látva az adást, véletlenül sem támadt az az érzetünk, hogy akár el is érhetnénk a hölgyeket.

A kétkamerás trükk

A háromdimenziós képekkel való kísérletezés egyáltalán nem új. Történtek ilyen irányú kísérletek a filmtechnikában is, valóban azonban nem hoztak átütő sikert, és voltak a korábbiakban a német televíziózásban is, mondhatni maradó emlékek nélkül. Ilyen

adás volt még 1982-ben az ARD által sugárzott „Amikor a képek plasztikusává válnak” című műsor.

A megoldást két egymás mellé elhelyezett közös állványra szerelt kamera jelentette, és perspektivikusan egymástól kissé eltolt részképeket közvetítettek, melyeket speciális módszerrel vörösre és kékeszöldre színeztek, és részben elfedtek. A tévékészüléken egy vörös és egy perspektivikusan eltolt zöld kép volt látható, melyet egy úgynevezett anaglyphen-szemüveggel (bal oldali szívet vörös, jobb oldali zöld) nézve a két kép egyetlen plasztikus képpé olvadt össze. Hiányzott viszont a teljes színinformáció, mivel vörös-zöld kevert színben jelent meg a kép. A Nuoptix-rendszer

ugyan nem teremt ilyen kettős kontúrokat, de mégiscsak pszeudo-háromdimenziós marad, és mint ilyen az általános televíziózásban – hogy egyszerűen fogalmazunk – nem téma.

Az más kérdés, hogy a kísérletek továbbra is folynak, de ezek igazi eredményekkel egyelőre még nem kecsegtetnek.

A 3-D rendszerek

Végezetül nem tűnhet érdekelni a „Video” magazin segítségével áttekinteni az eddig már kidolgozott és részben alkalmazott 3-D-eljárásokat.

Az „Abdy” kapcsolásnál a kép vörös komponenssel vannak kiegészítve és Anaglyphen-szemüveggel nézve, a képcső nézőszekrényként (sztereoszkóp), félkör alakú háttérrel jelenik meg, és lépcsőzetesen tagolva történik a képvisszaadás. A kép azonban sárgásnak hat, és a kétszínű szemüveg is igénybe veszi a szemet.

A „Képsplitting”-nél a tv-képernyő függőlegesen fel van osztva, és egymás mellett ugyanazt a témát mutatja. Két prizmalencse továbbítja a két képet a bal és a jobb szemhez. Hátránya „csupán”, hogy a néző nem változtathatja a helyét, az optikai képközpontjában kell ülnie, s így nézőként is egy készületek kell hozzá.

A Sequential-System rendszert az Egyesült Államokban televíziós reklámnál alkalmazzák, korrekt színei vannak, s bár ez is pszeudo-3-D hatású, mégsem kell hozzá szemüveg. Két egymáson elhelyezett kamera váltakozva ad képeket, az átkapcsolási frekvencia kb. 12 Hz. A képernyőn ily módon egy remegő kép jelentkezik, mely a vízszintes középtengelyhez képest előre és hátra billeg. Állóképe viszont igen nyugtalannak tűnik.

A Lenticular-System esetében két egymás mellé montírozott kép van, ahol függőleges lencsésávok a képet szétválasztják a bal és a jobb oldali szem számára. E rendszer szerint működik a Szovjetunióban néhány mozi. Előnye, hogy nem kell hozzá szemüveg, a hatás jó, a néző azonban csak korlátozott mértékben változtathatja helyét, különben a képeltávolítás leromlik.

Végül a Polarizációs rendszert kell megemlíteni, ahol két különböző polarizációs fóliával szűrt televíziós képet tükröznek össze vagy vetítenek ki közös vászonra. Egy megfelelő polarizációs szemüvegben keresztül mindkét szem külön érzékeli a megfelelő képet, és így jön létre a háromdimenziós hatás.

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza.

A tisztes középosztály

A mind több technikai érdekességet felvonultató S-VHS és HIFI sztereo készülékek mögött a tisztes középosztály az elmúlt hónapokban mindinkább – s ne tagadjuk, elég igazságtalanul – háttárba szorult. Pedig igencsak nagy nevek: a Sony, JVC, ITT készülékek versengenek a vásárlók kegyeiért megjelenésben, szolgáltatásokban. A JVC-nél a képkeresési funkciókat említhetjük, mely egy gyártótól nem újdonság, azonban mégsem tekinthető általános szolgáltatásnak, a Sony a kétrányú képlejtáshoz híjva fel magára a figyelmet, míg az ITT egy már korábban belégt, de csak most teljesített képnyújtó eljárással, az ASO-val nyújt újat.

A figyelmet e három készülék közül minden bizonnyal a *Sony SLV-363EE* előlappján található nagy fekete gomb vonja magára, mely alatt egy kettős funkcióra utaló felirat olvasható. Ez egyébsíti ugyanis a lejátszással, gyorsképkérésessel, lassítással és csévéléssel kapcsolatos funkciókat is. A készülékről így elmaradtak a kazettakezéssel kapcsolatos nyomógombok, csupán a pillanat-állj és stop funkciók maradtak önálló funkcióként.

Mit is tud tehát ez a nagy fekete gomb? Nyugalmi helyzetben elforgatásával előre vagy visszafelé történik az átsévézés, lejátszások azonban – attól függően, hogy jobbra vagy balra fordítjuk el a gombot – annak megfelelően előre vagy visszafelé történik a képkérés. Amennyiben kicsit mozdítjuk el a gombot, úgy szakaszos üzemben történik a lassítás, majd egyszerre, vagyis normál sebességre történő feltúszón a kétszeres sebességet ér el a

szalag, és újabb mozdulatra határozott gyorsaságra vált. Ugyanez történik visszafelé irányban is. Ezalatt a hang mindvégig elnémul. Azt, hogy hányszoros sebességen vagyunk, a képernyőn néhány másodpercre megjelenő -1x; -2x, illetve az 1x és 2x és a gyorscsévézési jelek mutatják. E rendszer igen alkalmas képvágáskor az egyes jelenetek pontos beállítására, indítására, mely külső szinkronjelek segítségével is megvalósítható.

Az állókép minősége egyébként egész jó minőségű volt, alul és felül ugyan kisebb zavarokat tapasztaltunk, ezek azonban nem rontották a kép élvezhetőségét. Úgyisgintzen megfelelő volt a visszafelé történő lejátszás, illetve képkéréses képmínősége is.

További érdekessége az *SLV-363EE*-nek a négy fej, mely félsebességgel felvett szalagok esetében is biztosítja a képvisszaadást. Természetesen az elektronika, automatikusan érzékelve a szalag alsó részén rögzített track jeleket, megfelelő sebességre váltja a mechanikát.

S ha a mechanikát említettük, annak külön érdekessége, hogy nagy sebességgel csévélt át, de érzékeli és lassítja a szalagfutást az orsó végéhez érve, és finoman állítja meg a videószalagot. A gyakorlatban a 180 perces kazettához 210 másodpercre van szüksége, melyből az utolsó néhány perc kivételével csak 180 másodpercre, ám ezt a néhány percet már igen finoman kezeli a mechanika. Az *SLV-363EE* egyébként a behelyezett és felvételvédezt kazettát azonnal lejátssza, és a forgatófe 5 percig vár a következő parancsra. Így a befűzött szalag újabb indításkor – ezen az őrten belül – azonnal indításra kész.

Az elektronika sajátosságai

közé tartozik a menü-rendszer, mely a tv-készülék képernyőjén megjelenített választékból kínál kényelmes beállítást, így lejátszásra, későbbi időpontban történő felvételek beprogramozására, a hangolőségységnek és az órának a beállítására. Ez a szolgáltatás, vagyis a képernyőn történő kírások (OSD) sugallják egyes további funkciók megjelenítését is. Így láthatóvá tehető az éppen üzemelő funkciók, a szalagállás (ez megjelenik grafikusán is), de kírható a visszalévő szalagidő és az előre beprogramozott felvételek ideje. Egyébként egy hónapnál hosszabb időre nyolc program írható be a memóriába.

Maga a videókijelző is érdekes újdonságokkal szolgál. Az aktuális időn kívül másodpercekben olvasható a lefutott idő, természetesen látható az aktuális idő és üzemmód, a szalagsebesség módja, amely mellett egy stílizált kazettaábrán látható a szalagmozgás is. A kijelző egyébként azt is mutatja, hogy melyik videóbemenet van éppen funkcióban. Az *SLV-363EE* ugyanis két videóbemenettel rendelkezik. A Line 1 jelű a hátulapon található, míg a Line 2 az előlapon egy lehajtható ajtó mögött helyezkedik el. Maga a megoldás praktikus, így nem kell állandóan egy másolóskor keresgélni a csatlakozásoknál. Mindegyik csatlakozó RCA rendszerű, a Line 1 bemenet alatt található a videókiegészítés.

Érdekes egy pillantást vetni a távvezérlőre is, mely mind a Sony Betamax, a 8 mm-es és természetesen VHS rendszerű készülék vezérlésére is alkalmas, de lehetősség van ezzel az egységgel Sony gyártmányú tv-készülékek programváltására és hangerő szabályozására is. A távvezérlővel szinte minden

funkció végrehajtható, sőt képlátlások, pontosabban állóképek sorozatakor az ütem is szabályozható.

Nézzük a kazettafészek alatti lehajtható ajtó mögött lévő kezelőszerveket. Itt két kapcsoló található, az egyik a megfelelő bemenetet választja, míg a másiknak a megfelelő normaváltáskor van szerepe. Ez a gomb a hangnormákat kapcsolja, bár van auto állása is. Valójában csak igen kritikus vételeknél van szükség alkalmazására, mivel megfelelő jelszint esetén kellő biztonsággal azonosít a megfelelő normára. Van egyébként képlésség szabályozó is, mely elég széles tartományban lágyítja, illetve teszi keményebbé a képet. Az ajtóba beépített gombok közül a kézi tracking állítást emeljük ki, mely a digitális szabályozás szalag-fej helyzet korrekción kívül kúri korrigálásra is alkalmas lehetőséget. A készülék szolgáltatásain keresztül is széles képet lehetett nyerni tudományról, mégis külön érdemes szólni a sorbontásról, mely biztosan tudott 260 körüli értéket, egészen korrekt jel/zaj viszony mellett. Ugyanakkor jónak találuk a színvisszaadást is, mind antennáról, mind másik készülékről történő felvételek esetén. A hangátviteli sáv 50–11,5 kHz-es értékével úgyszintén korrekt volt.

A *JVC HR-D521* típusjelzésű videómagno kezelőszerveinek elrendezésével a hagyományosabb „vonalevezetési” követi. Az egyébként tetszőes fekete készülékek különösbég tudományra hivalokdó feliratok nincsenek, csupán a két rendszerre utaló (Dual System) PAL/MESECAM felirat olvasható.

SZOLGÁLTATÁSOK

Tipus	Sony SLV-363EE	JVC HR-D521EE	ITT-Nokia VR-3701H
Általános jellemzők			
Vételi színnormák	PAL-SECAM	PAL-SECAM	PAL-SECAM
Vételi hangnormák	CCIR-OIRT	CCIR-OIRT	CCIR-OIRT
Forgófelek száma	2 (+2 lejátszó)	2	2
Hálózati feszültség	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz	220 V, 50 Hz
Méretek/szél. x mag. x mélys. (mm)	430 x 87 x 360	435 x 85 x 324	420 x 79 x 334
Tömeg (kg)	5,6	6,3	6
Játékidő (E240-es kazettával, perc)	240 felvétel 480 lejátszás	240	240
Gyorsképerkesés (előre-hátra)	6 x /6 x	9 x /9 x	7 x /7 x
Áttekereselési idő (előre-hátra) (E-180-as kazettával) (mp)	210/210	255/255	258/256
Szolgáltatások			
Lassítás	x		
Gyorsítás	x		
Állókép	x	x	x
Képről-képre léptetés	x	x	x
Képbeugrás			
Utóhangosítás			
Képelesség-állítás	x		
Programozhatóság			
Azonnali felvétel	x	x	x
Napi programok száma	8	8	6
Programozható napok száma	31	1 év	1 év
Naponta ismételhető program	x		x
Hetente ismételhető program	x	x	
Programban csatornaválasztás	x	x	x
Óra kvarcvezérléssel	x	x	x
Biztosítás hálózatkimaradás esetére	1 óra	5 perc	1 óra
Automatikák			
Memóriastop	x	x	x
Szalagállásstop	x	x	
Visszatekerkeselés	x	x	x
Ismétlés szalag elejéről	x		
Indexkeresési rendszer		x	
Eltelet idő kijelzés	x	x	x
Kazettaazonosítás			
Különlegességek			
Sztereó hang (állófejes)			
HIFI sztereó hang			
Hátralévő szalagidő-kijelzés	x		
Tanulóprogram			
Gyorsbefűzés	x		x
Hozzáfértetés-leállítás	x	x	
Távevezérelhető funkciók/magnó	x	x	x
+ csatornabehangolás	x	x	x
+ programválasztás	x	x	x
+ LCD kijelzés	x	x	
+ időprogram	x	x	x
Csatlakozók			
Antenna be/ki	75 ohm coax	75 ohm coax	75 ohm coax
Videó be/ki	RCA/RCA	Scart	Scart
Hang be/ki	RCA/RCA	Scart	Scart
Mikrofon			
Kamera-stop	x	VPS	

A HR-D521-es - feltételezhetően különböző forrásokból származva - kétfajta típusjelzéssel került a hazai kereskedelembe. Az egyik variációnál az 521 után EM, a másik kivitelnél EE betűk vannak feltüntetve. Az EM

jelzés nálunk korlátokat jelent, míg az EE kivétel a frekvenciák teljesebb kihasználását ígéri. Az előbbi kódjelek 5,5 MHz-es és 6 MHz-es (CCIR és angol előírásoknak megfelelő) kép-hang távolságot jelentenek az antenna-

kimeneten, amelyek még kisebb gondot okoznak a kétnormás hanggal rendelkező tv-készülékeknek, a nagyobb baj viszont, hogy nem képesek az OIRT rendszer szerinti 3-as, 4-es és 5-ös csatornák vételét nyújtani. Ez ott jelenthet gondot, ahol ilyen frekvenciák tv-sugárzása van, vagy netán a házi kábelrendszerbe is frekvenciákra is kevernek jeleket. Az EE jelzésnél teljes a frekvenciasáv kihasználása, és a kísérőhang is megfelelő. Mindkét készülék tudja venni a hazai tv-állomásokot is.

A készülék hangolójegysége feszültségintézőes, tehát folyamatos hangolású, melyen a VHF és UHF csatornák közül a kábelcsatornák is beállíthatók. 48 állomás tehető be a memóriába és ezek közül természetesen van AV programhely is. A kísérőhang váltása vételi oldalon automatikus, míg a kimeneten a csatlakozó monitorként szereplő tv-készülék részére - kapcsolóval váltható az EE kivitelnél CCIR (5,5 MHz) vagy OIRT (6,5 MHz) szerint. (Az EE kivitelnél egyébként a kábelcsatornák frekvenciasávjába sem biztosított, viszont van a kivitelnél frekvenciaszintézőes hangolási lehetőség, elsősorban a CCIR kiosztásnak megfelelő csatorna-beállításra.)

Egy évre előre 8 program írható be, és a memória mindezeket hálózatkimaradás esetén 60 percig képes megjegyezni.

A kezelőszervek a kijelző mellett és egy leghatékonyabb alján találhatók. A magnófunkciók könnyen kezelhetők, a gombok kialakítása jó. A kijelzőn látható az aktuális idő és a lefutott szálagidő. Információt ad a behelye-

zett kazettáról és gyorscsévézés alatt is mutatja a lefutott időt, ha van felvétel a szalagon. Üres kazettánál azonban nincs visszajelzés a készüléken. A mechanika nem gyorsbefűzéses, minden leállításnál kifűzi a kazettát, így új indításoknál 4-5 mp szükséges a kép megjelenéséig. A leghatékonyabb ajtó mögött a csatornakereséssel, állítással, a felvételidőzítéssel kapcsolatos gombok találhatók, és itt van a VPS nyomógombja is. Mindez az EE kiviteltre igaz, mivel az EM betűjelzésű típus e szempontból is valamivel egyszerűbb kivitelnékné tekinthető. A hátlap csatlakozóinál ugyanis jelentős az eltérés; az EM kivitelnél a videójelek ki- és bemenetére két BNC aljzatot alkalmaztak, mely műszertechnikából ismert forma. Igen korrekt megoldás, de elég szűk körben alkalmazott a mai készülékeken. Ha már nem SCART aljzat került a hátlapra, úgy örmel üdvözlőnk, ha mindig kéznél lenne és tartozékért megfizethetné a típushoz. A hang ki- és bemenet természetesen RCA rendszer és tv-jelek fogadása és kiadása is a szabványos aljzat. Van test ábra kapcsoló, és állítási lehetőség a kiadott tv-jele helyi szabályozására a 32-40 csatornák között. E típusnak érdekesége, hogy a 110, 127, 220 és 240 V-ról üzemeltethető, jelentősége azonban kevesebb.

Az EE kivitelnél az audio- és videójelek SCART csatlakozón keresztül közelekednek, és van a hátlapon egy VPS/VPV/VPT jelű 8 pólusú kerek aljzat is, mely azoknak nem mond újat, akik a korábbi nagyobb JVC testvérekről készült teszteket olvasták. Az újabb JVC készülékekhez ugyanis külön

egységként kapható egy zömök dobozka, mely a hátlapba pattintható és csatlakoztatható az említett aljzathoz. Ennek segítségével teletext oldalak hívhatók be és nem keresztül a kurzor léptetésével, gombnyomásra, teletextről programozható a videó. A VPS (Video Program System), mely az EE típusnak sajátja tudna lenni, már nem is merünk írni, mert számtalanszor elmondtuk, hogy nincs a hazai adásban benne az a kódjel, ami az elcsúszott időben kezdődő műsorokat helyes időben indítaná. Egyébként ez az egység nemcsak programozásban, hanem az óra beállításában is segítséget ad, természetesen lehetővé teszi teletext nézését, és a parancsokat angolul és németül képes megjeleníteni.

Visszatérve a meglévő szolgáltatásokhoz, megemlítjük a digitális sávkövetést, bár van lehetőség a kézzel történő állításra is. Külön érdekesség a gombnyomásra nyári időszámításra történő óra-korrekció. Ez a típus is rendelkezik bekapcsolás elleni védelemmel, ami a távvezérlőn keresztül aktivizálható. A biztosítás állapotát a kijelzőn egy vízszintes vonal jelzi, ami azért is fontos, mert ebben az állapotban is beveszi a videókazettát, de vissza már nem adja, ez viszont növeli a lebukás veszélyét...

Természetesen az 521-es típuson is megtalálhatók a különböző indexkeresési üzemmódok. Az indexjelek minden új (stop helyzet utáni) indításnál automatikusan a szalagra kerülnek, és összesen 99 ilyen indexpozíció jelölhető be. Az ilyen jelekkel ellátott szalagon aztán a megfelelő kezdetre az indexszám beprogramozásával is

könnyen rá lehet találni, de lehetőség van INTRO üzemben akár előre, akár visszafelé üzemben 5-5 mp-re belenézni a kezdetekbe, akár listázás, akár a kedvelt filmkezdet vagy videóklip kiválasztása végett. Nem számít külön érdekességnek, de megemlítjük a nulázott memorizált helyre történő visszafutást.

Ennyit a tudományról, s most nézzük az előadást. A visszajelzett jel/zaj viszonyt korrekten találtuk, és a visszajelzett képen a videóátvitel és a sorbontás is kedvező értékeket mutatott, a specifikált 250 sort a készülék biztosan tudta. A másolatnál készített kazetta minőségét is megfelelőnek találtuk. Az állóképénél is csak kisebb fenntartásaink voltak, látunk már tisztább, stabilabb képet is, bár az is igaz, hogy a zavarcsövek mindig a képmező felső részében helyezkedtek el, így a hasznos képtartalmat kevésbé befolyásolták. Az egyes képleptészt viszont inkább csak lehetőségné, mint szolgáltatásnak tekintettük. A videó színvisszaadását jónak találtuk. A mechanikát felépítésére nézve stabilnak ítéltük, bár nem tartozik a leggyorsabbak közé. Az átvételezési ideje is elég hosszú, és stop helyzetből történő indításnál is az átlagosnál többet kell várni a kép megjelenésére. Futása elég egyenletes, a $\pm 0,18\%$ -os nyávgóesérték nem tekinthető rossznak. Frekvenciátvételben a magasfrekvenciás tartomány elég széles jel/zaj viszonyra viszont valamivel szűrebb a vártnál.

Nem véletlenül hagytuk a sor végére az ITT-Nokia VR-3701-H

MŰSZAKI JELLEMZŐK

Típus	Sony SLV-363EE		JVC HR-D521EE		ITT-Nokia VR-3701-H	
	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért	Specifikált	Mért
Vételei csatornák (frekvenciák /MHz)	VHF I-III. sáv kábelcsatornák UHF IV-V. sáv	45,5 301 456-878	VHF I-III. sáv kábelcsatornák UHF IV-V. sáv	43,5 -304,5 447-864	VHF I-III. sáv kábelcsatornák UHF IV-V. sáv	44- -305 445-863
RF (antenna) érzékenység 20 dB jel/zaj viszonyra (uV)	-	150	-	130	-	140
RF kimeneti csatornák	30-39	30-40	32-40	30-42	32-40	41
RF kimeneti szint (mV)	-	1,6	-	2	-	1,8
RF kimeneti impedancia (ohm)	75	82	75	84	75	79
Video kiemelt szint (V csúcs-csúcs)	1,0	1,15	1,0	1,0	1,0	1,2
Video kimeneti impedancia (ohm)	75	75	75	75	75	73
Videó jel/zaj viszony (dB)	-	43	43	42	43	43
Sorontolás (sor)	-	260	250	255	240	260
Hang jel/zaj viszony (dB)	-	54	-	50	-	53
Hangfrekvenciás átvitel (Hz-kHz)	-	50-11,5	70-10	100-14	-	80-12,5
Nyávgóság hangban (± %)	-	0,16	-	0,18	-	0,18

típusát, mely előlapján feltüntetett ASO (Nokia Patent) felirattal egy, a képváltó eljárások között új, de feltételezhetően követendő áramkör megoldást tartalmaz. Az ASO rövidítés az angol Activ Sideband Optimum elnevezés kezdőbetűiből adódik, és az oldalsávok aktív úton történő optimalizálását jelenti.

Miről is van szó? A videomagnók, ellentétben a hangmagnóknál, vagy akár a videomagnóknál alkalmazott hagyományos hangrögzítési eljárásokkal, a képjeleket nem közvetlenül, ún. analóg formában „viszik fel”, vagyis mágnesezik fel a szalagra, hanem a videóinformációt előbb egy vídvívfrekvenciára modulálják rá, és a fejedben elhelyezett forgófejek ezt az összetett jelet írják fel ferde sávokban a videókazettára. Maga a modulációs mód ugyanolyan, mint amit az UHF rádiózásban alkalmaznak, s ezt az eljárást frekvenciamodulációnak hívjuk. Míg a közvetlen hangrögzítésnél a jelek szaporasága a hangfrekvenciának, nagysága pedig a hangerősségnek felel meg, addig itt a már összetett jelnél a frekvenciaváltozást a vídvívfrekvencia amplitúdóváltozásainak sűrűsége, a jel nagyságának – vagyis a világosság-jelváltozásnak – a névleges értéktől való eltérése határozza meg. A videójel változásai a vídvívfrekvencia változásait eredményezik. Ennek során az abszolút feketé 3,8 MHz-nek, míg az abszolút fehér 4,8 MHz frekvenciának felel meg. Anélkül, hogy túlbonyolítanánk az új eljárást bemutatását, lényegbe hang foglaltat össze, hogy a frekvenciamodulációs eljárásnál kialakul egy alsó és felső oldalsáv, melynek alacsonyabb frekvenciás része,

vagyis az alsó oldalsáv még közel úgy kerül le a szalagról, mint ami megfelel az eredeti frekvenciakevereknek, a felső oldalsáv rögzítése azonban lényegesen gyengébb, ez már tulajdonképpen a hagyományos VHS rendszer átviteli határait súrolja. A két oldalsáv között ráadásul ún. futásiidő-különbségek is fellépnek, ami azt jelenti, hogy a magasabb frekvenciájú kisebb veszteséget szenvedett az alacsonyabb frekvenciás alsó oldalsávhoz képest, s a gyengébb átviteli magasabb frekvenciasávba eső felső oldalsáv időben is késleltetve jut át az áramkörökön.

Az ASO lényege tulajdonképpen ezen a felismerésen és hibakorrekción alapul. Az alacsonyabb frekvenciájú magasabb frekvenciák a korrekciós áramkörön úgy jutnak át, hogy nem változnak a magasabb frekvenciájú alacsonyabb frekvenciák, viszont késleltetésre kerülnek. Így egy korrekcióval minden a helyére kerül.

Az első ilyen képváltó áramkörrel forgalmazott ITT-Nokia készülék a VR-3929 típus volt – melyről még 1989 májusában a német „Video” magazin alapján mi is hírt adtunk – s igen jó képjellemzőivel több hasonló osztálybeli készülékét utasított maga mögé. Annak ellenére, hogy az ASO kapcsolás ráadásul egy viszonylag egyszerű és nem költségessé megoldás, így a jó képmínőség ellenére kedvező ár alakítható ki, mégis elég sokat kellétné várni az újabb típusokhoz történő alkalmazására. Az ASO alkalmazásával ugyanis a HQ technika, amely a videójel szintjén avatkozik be a jelbe, egy nagyrögzítési kiemeléssel feleslegessé válik, a

beavatkozás most még a jelek demodulálása előtt történik. Ez gyakorlatilag új áramkörök konstrukciót jelentett, ami csak az új családnál vált aktuálissá. Magának a kapcsolásnak van még egy előnye. Mivel nem emel bele az átvitelbe, így nem emeli ki a nagyrögzítési összetevőknél jelentkező zajokat sem.

Ennyit az új technikával kapcsolatos fejtegetésekről, s nézzük a képernyőt.

A különbség valóban látható. A sorontolásnak a vonalai valóban határozottabbak lettek, a zaj is némileg csökkent. A régi felvételeknél a gyengébb másolatoknál rögtön feltűnt, hogy az élek határozottabbak, a feliratok jó rajzolatúak lettek, nincsenek elkenve. Az utánhívás zajok is némileg csökkentek. Különösen másolásnál volt szembejövő az eredmény. Az ITT-Nokia VR-3701-H volt a lejátszó videó és a felvettelt a JVC HR-D521EE-vel készítettük. A felvettelt lényegesen jobb, mint két HQ rendszerű készülékkel. Persze nem történt csodák, de a határozottabb rajzolatú másolatot nyertünk.

A standard adatok közül a látott függőleges bontásban a tesztkazettánál 260 függőleges bontásnak megfelelő rajzolatot tudunk megkülönböztetni, az állókép is jobb volt, mint a JVC-nél. A függőleges remegés a hátlapon található állítással kihiúzható, és a fej is a legoptimálisabb zavarmentes képnek áll meg.

Miután a poént lelőttük, most már érdemes a készülékre is vetni egy pillantást.

Nos, a 3701-es követi a korábbi ITT családnál megismert sajátos ferde előlapú design. Első réte-

kintésre elegáns, lapos kivitel, csak az üzemi kapcsoló, a lejátszás, leállítás és kazettakivétel gombjai láthatók és egy elég nagyméretű kijelző, melyen jól olvashatók a számok és az éppen működő funkciók jelzései. A kazettafészek alatt van még egy leghatékonyabb, ahol a további magnófunkciók a fejkövetés-helyzet gombjai és programozás gombjai kaptak helyet. Az egyéb funkciók: mint pl. az órábeállítás, a távvezérlőn keresztül valóslítható meg.

A készülék tunerje egyébként a VHF és UHF csatornákon kívül a kábelcsatornák vételére is alkalmas, természetesen mindkét hangnorma szerint. Már megszokott módon az ITT-Nokia típusjelzésében a „H” betű a magyar kivitelre utal. A memóriaeegységbe 39 csatorna programozható be, maga a hangolás frekvenciszintjezőres. Későbbi időpontban történő felvételhez egy even belül 6 program tárolható, és mód van mindennap azonos időben történő felvételre. Kijelzője a lefutott szalagidőt mutatja másodpercekben. Gyorstekerrelésnél a számolás a tracking jelek figyelmével történik, filmvegekben tehát e típusnak is leáll a számlálója. A VR 3701 H egy középosztálybeli, kétféles videó. Mechanikája gyorsindítás, a szalagot áttekerésnél is lazán, a fej körül fűzve tartja. Ezzel együtt közel 2 másodpercet kell a kép megjelenésére várni. Futása stabil, és a kép is stabilan áll be.

Várhatóan az ASO technikával rövidesen a többi ITT modellnél is fogunk találkozni, de az sem kizárt, hogy más típusok áramköri részével is válki.

A TENGERM

**Fejezetek
a hazai
videókalózkodás
történetéből**

Mi lesz holnap?

A H. G. Wellstől kölcsönzött, sokatmondó cím kettős célt szolgál. Egyfelől *előremutat*, másfelől *visszavezeti* a szerzőt ama műfaj keretei közé, amelyet világlétében a legnagyobb kedvvel művelt – ami következik, tudniillik szintiszta spekuláció. Fantasztikum. Pár csepp a képzelet tengeréből.

Tegyük fel – mondom, tegyük fel –, hogy a nagy filmgyártó cégek, legális forgalmazók és a kalózok küzdelme világszerte elmérgesedik. Nálunk is. Képzelnünk el egy pillanatot, amelyen túl nincs pardon, amelyen túl a pénzek behajtatnak, a vétkes számon kéretnek. Képzelnünk el egy világot, ahol a kalózkazettákat nagyüzemi módon, a széles nyilvánosság bevonásával törlik-zúzzák, s azokat, akik magukat és áruikat a legális forgalmazó álcáját felöltve (mert ilyenek is akadnak) kellették, lesittetik, a Lehel tért nagyban videóstandot és a városzerte elszórt „fiókvállalatait” lesöprik – vagyis új lapot nyitnak anyagi és erkölcsi

szempontból egyaránt. Szép lenne.

Szép lenne?

Képzelnjük el a jövőt, mikor a napjaink felméréseiben szereplő egymillió videokészlettel szemben már két-három milliárd jegyeznek; képzelnjük el, hogy valamilyen formában mindenkit meglegyintett már a „filmínség” szele. Mert ha a kimutatásoknak hinni lehet, ebben a nem túl távoli jövőben az otthoni videózás (no meg a műholdas csatornák adásait védelmező kódok tördelése) lesz az állampolgárok széles tömegének napi időtöltése a moziba járás helyett... S már nem is kell megérőltetnünk képzeletünket, hogy magunk előtt lássuk azoknak az embereknek az arcát, akik úgy vélik: ilyen piaci helyzetben több kockázatot is érdemes vállalni a megtolvasódás reményében.

A fizika törvényei egyetemesek, legalábbis a mi leselejtezésre. váró univerzumunkban azok. Légritka térben a víz forráspontja csökken. A folyadékok a számukra

megfelelően kiképzett edényekben vígan közlekednek. Ha az átlagemberre bizonyos nyomás nehezedik, minőségi változáson esik át: hajlamos rá, hogy videókalózzá vagy

feketelepi kazettalogyasztóvá váljon. S ehhez nem kell más, csak hogy az egekbe emeljék a mozijegyek árát, hogy a hivatalos kölcsönzők – tisztelet a kivételnek – napja-

UNKÁSAI VI.

ink gyakorlatát folytatva, sílány minőségű kazettákat adjanak bérbe még vagy tíz éven át, meg talán az, hogy az ötezer forintos megjelenése után pár esztendővel forgalomba hozzák a Néma

Levente hiteles portréjával ékes tízezeres bankót is. Fonákjára a renovált, újranyitott adóskó bőrtőné tudom elképzelni. Esetleg a videókalózok érdekszövetségének emblémáját: nejlonsza-

tyor-mezőben hétszer vágott magyar szinkronos brutál-film, karmal közt az országalmával.

Nem vagyok normális.

Az egyszerű ember, a jövődönök ez a sokat látott, sokat túrt polgára viszont annál inkább az, s mint ilyen, mindent elkövet majd, hogy kielégítthesse kulturális szükségleteit. Ezer és ezer alakban létezik, ő maga a tettes és az áldozat, a rabló és a pandúr, a videókalóz, a viszontmásoló, a megrendelő, a balek és az ész: a maga módján éppúgy halhatatlan, mint Russel Mulcahy nagy sikerű filmjének főszereplője, a hegylakó. Nem szabad elfelejtenünk, amit manapság oly sokan – ám úgy látszik, hiábavalóan – hangoztatnak: a videókalózkodás, mint bármilyen más kihágás, netán bűncselekmény, társadalmi jelenség – adminisztratív eszközökkel ügyszólván legyűrhetetlen, akár a bűnözés maga. *Válságtér-mék* – márpedig minden válság strapabíró termékeket és még strapabíróbb válságlovagokat produkál, olyanokat, akik tökéletesen alkalmazkodnak mostoha közegükhöz, bebábozódnak, téli álomba merülnek ha kell, hogy aztán újult erővel láthassanak dolgukhoz megint.

Igen, kétfem, hogy a sorozat folytatásaiban, s más fórumokon is megénekelte videókalózt veszély fenyegetné abban a bizonyos holnapban. Az idő – a legkülönfélébb kétes alakokhoz hasonlóan – neki dolgozik, őt szolgálják a csúcstechnika legfrissebb vívmányai, a nyolcmilliméteres kazetta, az iker-

video, a gyorsmáslási üzemmód megjelenése – no és persze azok táborának ugrásszerű gyarapodása, akik, elkényelmesedvén, de-

kadenssé válván arra áhítoznak, hogy otthonuk biztonságában nehézségek a viszontlagnak újnak mondható filmeket. És még egy megszívlelendő igazság: az állampolgár – a kalózok istene tartsa meg a "szokását" – előnyben részesíti a *naprakészséget* a *minőséggel* szemben. Tatyójában tehát akkor is helyet kap majd a Lehel téri piacon könnyűszerrel beszerezhető, a jó esetben is *kásás Rocky V., Keresztapa III.*, ha a szomszédos „kóser” tékából ezen filmsorozatok korábbi epizódjait pengeéles képmínőségben vihetné is haza.

És az ember nem tudja, örüljön-e vagy bosszankodjon, hisz *ő maga* is szívesen megnézné az új *Keresztapát*...

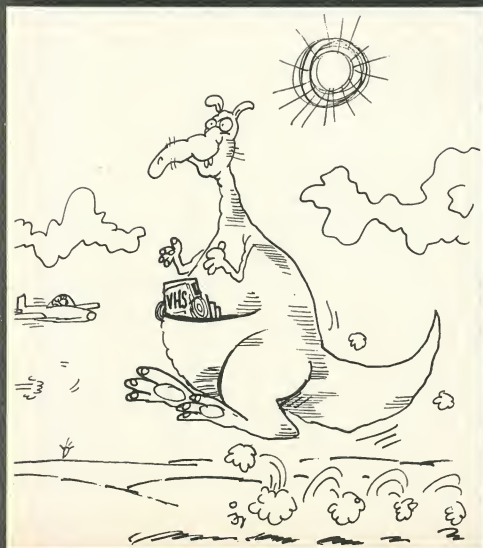
Erre mondják azt, hogy *elvégeztetett*.

S most, hogy e nemszertem jövőnd képei szertefoszlanak, most, hogy gyónással is felérő dolgozat-sorozatunk végére értem, azt teszem, amit annyian tettek már előttem: a Kedves Olvasóhoz fordulok. Mindazokhoz, akik ilyen vagy olyan formában kapcsolatba kerültek a fekelepiacra, és szomorú, mulatságos, netán tanulságos tapasztalatokra tettek szert. Amennyiben készek rá, hogy élményeiket – akár a kockázatmentesebb, allegorizált formában – a közönség elé tárják, kérem, ragadjanak tollat, s észrevételeiket juttassák el e sorok írójának nevére, a kiadó címen! A legjobbakkal, ígérjük, mindannyian találkoztunk majd a magazin hasábjain.

Mert a folytatás, mint rendszeren, ezúttal is Önökre vár...

Gáspár András

video 25

MAVIDEO

UNOMAT
INTERNATIONAL

A MAVIDEO az UNOMAT kizárólagos magyarországi forgalmazója. Az UNOMAT cég teljes termékskalája Magyarországon forintért megvásárolható! Fotó- és videóállványok, lámpaállványok, fotó- és videólámpák 20-2000 wattig, vakuk, elektronikus vakuk, fotó- és videó-hordtáskák, egyéb kiegészítő tartozékok. Nálunk az Ön forintja is érték!

Az UNOMAT termékek Magyarországon
egységes fogyasztói áron
az alábbi üzletekben vásárolhatók meg:

BUDAPEST:

BÁV Elektronikai Áruház, 1088, József krt. 17.
Tel.: 113-92-71, 113-98-69

Proficolor Kft. 1052, Váci u. 2.
Tel.: 118-31-99, 118-32-55

BÁV Foto-Optika Bolt 1061, Király u. 36.
Tel.: 122-60-18, 142-23-90

Móricz Géza 1035, Lajos u. 49/a.

Foto Video HIFI Üzlet 1161, Csömöri út 80.

EGER:

ELKO MAVIDEO SHOP 3300, Katona I. tér 7.
Tel.: 36-13-333

ÓZD:

MAVIDEO UNOMAT SHOP
3600, Árpád vezér út 27. A Bükk Étterem mellett!
Tel.: 47/11-380

MISKOLC:

Fotoelektronika
3530 Korvin Ottó u. 5.
Tel.: 46/27-695

GYÖR:

Organika Informatika Kft.
9022 Schweidel u. 19.
Tel./Fax: 96/19-791

SOPRON:

Organika Informatika Kft.
9400 Orsolya tér 4.
Tel.: 99/12-654

KISKUN-

FÉLEGYHÁZA: Gyürky László
6100 Platan u. 4.
Tel.: 76/61-088, 76/61-703
a Petőfi Mozikban

Színes TV és Video Szerviz
1033 Budapest, Búza u. 4.
Tel./Fax: 187-02-49

LX 901GZ

JAVÍTÁS, KÉTNORMÁSÍTÁS,
MAVIDEO tagoknak
10% kedvezmény

Megrendelések küldhetők: MAVIDEO

Tel.: 140-98-56, 202-05-24, 202-07-70

Fax: 201-52-53

Levél cím: MAVIDEO 1027 Budapest, Ganz u. 16.

QU4RTET®

Broadcast Line

PROFESSZIONÁLIS VIDEOTECHNIKA

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

JEAN MARAIS főszereplésével
ORFEUSZ

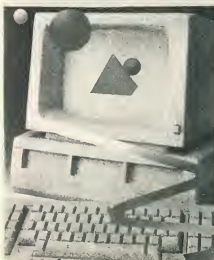
JEAN MARAIS főszereplésével
A KIRÁLYASSZONY LOVAGJA

— ÖVEGES JÓZSEF —
LEGKEDVESEBB KÍSÉRLETEIM

MUNKATÁRSUNK A
SZÁMÍTÓGÉP I.

Jean Marais visszatér

Jean Marais az ötvenes-hatvanas évek francia szívtiprója, a kalandfilmek ügyeletes sztárja volt, akinek filmjei Magyarországon is sikert arattak. A középkorú videóozók ifjúkorukra emlékezhetnek vissza, ha megnézik a híres francia színész főszereplésével azokat a játékfilmeket, amelyeket a Televideo kínál tavaszi újdonságai között. A fiatalabbak, ha megbarátkoztak a gondolattal, hogy nem színészen, hanem csak fekete-fehérben követik egymást a történetek, megismerhetik, mi volt a siker jó fél emberöltővel ezelőtt az európai mozikban és televíziókban.

A *királyasszony lovagját* Victor Hugo drámája alapján Jean Cocteau írta. A történetben Ruy Blas diák Madridba igyekszik öszvérrel, amikor összetalálkozik Alba herceggel. A herceg afelől érdeklődik, vajon van-e a diáknak szeretője, mert ha nincs, bizony ő lesz Madrid városában az egyetlen, aki szerelem nélkül él – a királynén kívül...

Az *Orfeusz* írója és rendezője egyszemélyben ismét Jean Cocteau, aki Jean Marais és Francois Perier főszereplésével filmjében azt bizonyítja, hogy a monda-béli történet bárhol és bármikor megismétlődhet...

A *Szép és a szörnyeteg* ugyancsak Cocteau megvalósult álma, igazi mesevilág, ahol még könnyen megkülönböztethető egymástól a jó és a rossz, a szép és a csúf. Jean Marais partnere Josette Day.

A régmúltban folytatja időutazását a Televideo, amikor új műsoros videókat ajánlja Öveges József, a híres fizikus ismeretterjesztő-tanár úr legkedvesebb kísérleteit. A ma már iskolába járó nebulók szülei annak idején a televízióban rendszeresen láthatták a zseniálisan előadni tudó tanár úr televíziós fizikai kísérleteit hétköznapi tárgyainkkal. A sorozatban látható valamennyi kísérlet egy kis leleménységgel akár otthon is elvégezhető. Az egyes epizódokban megfigyeltjük a csavart labda titkát, a szikrázó szék jelenség okát, láthatjuk a sarkított fényt és a láthatatlant is. (A kazetta 160 perces.)

A Magyar Televízióban ismétlésként most újra látható Bubó doktor hét története elevenedik meg a *Kérem a következőt!* magyar rajzfilmsorozatot összegyűjtő új kazettán, csaknem másfél órában. Egy másik műsoros kazettán *Heltai Gáspár Régi magyar népmeséi* láthatók Richly Zsolt rendező-figuratervező segítségével, Sinkó László tolmácsolásában. A *világ teremtése* – ez már a világhírű francia művész, De Jean Effel rajzainak felhasználásával készült szellemes, több világfesztivál aranyéremmel díjazott rajzfilmje.

Munkatársunk a számítógép – ez már egy most induló kazettasorozat első darabja, mely a Magyar Televízió két korábban vetített sorozatának felhasználásával született.

A Mi és a számítógép és a Digitalk műsorok alapján összeállított háromórás műsort a szerkesztők az általános és középiskolai fakultatív számítástechnikai oktatásban javasolják.

Újdonság a Televideo házatáján, hogy a kiadó professzionális technikai eszközeivel kiadók, forgalmazók, közületek és magánszemélyek rendelkezésére áll, s vállal átírást és sokszorosítást is.

JEAN MARAIS főszereplésével
A SZÉP ÉS A SZÖRNYETEG

RÉGI MAGYAR MESÉK
HELTAI GÁSPÁR MESÉI

A VILÁG TEREMTÉSE
De JEAN EFFEL rajzaival

KÉREM A KÖVETKEZŐT!
1.

FÓKUSZ

1. Lady Domina
2. Széld szemű bestiák
3. Bűn és álom a szép Desiree
4. Marilyn I.
5. Teresa, a férjfaló
6. Francia gyűjtemény
7. Desiree és társai
8. Római kaland
9. Botrány a szexklubban
10. Beverly Hills mocsarában
11. Olajpankráció
12. Szerelmemre születek I.
13. Izó hálósobák
14. Rossznak születni
15. Szerelmem olasz módra
16. Braziliai csábítások
17. Desiree, a szerelem bajnoka
18. Tiltott vágó
19. Cicciolina Nr. 1.

VICO

1. Próbarendőrök – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
2. Hanoi Hilton – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
3. Sztárlészállás – színes, szinkronizált amerikai dráma
4. Riválisok – színes, szinkronizált amerikai karatefilm
5. Menekülés – színes, szinkronizált amerikai krimi
6. Vátsott kölyök – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
7. Kísértetház – színes, szinkronizált amerikai horror
8. Átkos örökség – színes, szinkronizált amerikai krimi
9. Rácsok mögött – színes, szinkronizált amerikai krimi
10. Űrszelem – színes, szinkronizált amerikai krimi
11. Az utcalány – színes, szinkronizált amerikai krimi
12. Az igazi nő – színes, szinkronizált amerikai vígjáték
13. Vörös skorpió – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
14. A nagy móka – színes, szinkronizált amerikai krimi
15. Ágyútöltetek – színes, szinkronizált amerikai akciófilm
16. Narkostanya – színes, szinkronizált amerikai krimi
17. Űri passziók – színes, szinkronizált amerikai krimi
18. Térisony – színes, szinkronizált amerikai karriertörténet
19. A bérnyílások – színes, szinkronizált amerikai krimi
20. Sakálók – színes, szinkronizált amerikai krimi

MOKÉP

1. A szalagavató fantomja – színes, amerikai horror
2. Az inka birodalom titka – színes, amerikai kalandfilm
3. Guendoline – színes, francia erotikus film
4. Folytassa a szerelme! – színes, angol vígjáték
5. Folytassák az angolok! – színes, angol vígjáték
6. Parti lányok – színes, amerikai erotikus film
7. Az erőszak gyermekei – színes, amerikai akciófilm
8. New York széplányai – színes, amerikai erotikus film
9. Bársonyos álmok – színes, amerikai film
10. Személycseré – színes, amerikai krimi
11. Kegyetlen szakasz – színes, amerikai háborús film
12. Zűrzavar a szexis övezgy körül – színes, amerikai vígjáték
13. Drakula gróf – színes, amerikai horror
14. Delta Force Kommandó – színes, olasz kommandó-film
15. Folytassa, Dick! – színes, angol vígjáték
16. Folytassa, Doktor! – színes, angol vígjáték
17. A tetoválás szelleme – színes, japán film
18. Fucking Fernand – színes, francia háborús film
19. Aki sárnga masnit viselt – színes, amerikai western
20. Testi kapcsolatok – színes, amerikai dráma

TELEVIDEO

1. Szandi
2. Kérem a következőt!
3. Az én kicsi pónim
4. Nárcisz és Psziché
5. Teleki Sámuel nyomában Kelet-Afrikában
6. Körösi Csoma Sándor nyomában
7. Nyugi – Take It Easy (Tahi Tóth László)
8. Erkel: Hunyadi László (az opera tv-változata)
9. Magyar évszázadok
10. Cigányjátékok, mulatságok (Csúry Edit)

DUNA FILM

1. Kutyám, Jerry Lee
2. Szenzációs ajánlat
3. Beverly Hills-i zsaru I-II.
4. Ikrek
5. Amerikába jöttem
6. Vissza a jövőbe I-II.
7. Indiana Jones és az utolsó keresztleszlovag
8. E.T.
9. Ami sok, az sok
10. Howard, a kacsa
11. Aki legyőzte Al Capont
12. A nagy kiruccanás
13. Harmadik éjszaka
14. Forró nyom
15. Utolsó figyelmeztetés
16. Csupasz pisztoly
17. Keresztapa I-II.
18. Született július 4-én
19. Szellemes karácsony
20. Mesék a kriptából

BOHBAJÓ KFT BOHBAJÓ KFT BOHBAJÓ KFT BOHBAJÓ

Ez a szelvény

40 forintot ér!

a Bombajó Kft. tékaiban műsoros
kazetta kölcsönzésekor.

(Kaposvár, Honvéd u. 17.,

Dombóvár, Szabadság út 17.,

Marcali, Széchenyi út 22.,

Zalaegerszeg,

Népköztársaság útja 83.)

1. Rejtőzködő borzalom	9. Kék villám
2. Vaklárma	10. Szencziócs ajánlat
3. Folytassa újra, doktor!	11. Halálós fegyver II.
4. Folytassa külföldön!	12. Ikrek
5. A rendőrsztori folytatódik	13. Bökkenő
6. SPYS – Kémek	14. Kommandós fegyver
7. Amerikába jöttem	15. Folytassa a háta mögött
8. Kötéltánc	

FÉNYPONT
VIDEO CENTER

Pécs, Rókus u. 3/a.

1. Csúpasz pisztoly
2. Nicsak, ki beszél
3. Vaklárma
4. Ketten a hadsereg ellen
5. Vissza a jövőbe II.
6. Szencziócs ajánlat
7. Rendőrsztori folytatódik
8. Kutyám, Jerry Lee
9. Menekülő ember
10. Keresztapa II.
11. Titkos társaság
12. Erik, a viking
13. A kis hableány
14. Született július 4-én
15. A kickbox nagymestere

SUPERVIDEO KFT

Super
VIDEO

1. Memphis kupi blues
2. Reggeli érintések
3. Premier plán
4. Kalandok a jövő paradicsomában
5. Futó viszonyok
6. Egy nimfa portréja
7. Sosem elég
8. A szex és a titkárnő
9. Padlástér
10. Szexuális kapcsolatok
11. Kalandok a lányiskolában
12. Örjítő fehérneműk
13. Az utolsó óvszer
14. Szerelmi megszállottság
15. Hűvös lepedők

(Valamennyi videó amerikai, az első öt helyezett szinkronizált.)

Megjelent

az Új Vénusz Kft. által kiadott
IDŐGÉP könyvsorozat első kötete:

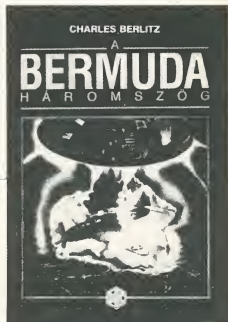
A BERMUDA HÁROMSZÖG!

Vajon mi okozza a
rejtélyes eltűnéseket?

UFO-támaszpont rejtőzik
a tengerfenéken?

Ez az a pont,
amely kapu
egy másik dimenzióba?

Charles Berlitz
világhírű könyve
minderre választ ad!

video
magazin

következő számának
tartalmából:

- Végtelen történet II.
– végtelen trükkökkel
- Látogatás Universal Cityben
- Shirley-ék üzenik!
- Teszt: a 30 ezres
Goldstar és Samsung
- Maryl Streep,
a mozi királynője
- Nyári tékaújdonságok!

MEGRENDELŐ

(Lásd a 17. oldalt!)

Név:
(nyomtatott betűvel)

Cím:

Mikortól, hány hónapra fizet elő:

Köszönjük,
ha megtisztel
bizalmával!

aláírás

Sorsolunk azok között, akik nálunk fizettek elő!
Hármuknak + félévig ajándék Video Magazin!

Meglehet, az őseim sem fogott volna a bunkósbot vagy a kerék „kifejlesztéséhez”, ha tudja, amire a későbbi századok során jöttek rá: nem attól függ egy ötlet megvalósulása, hogy az jó-e vagy sem, hanem a rajtunk kívül álló hatalmak kegyétől. Igaz ez az axióma a telekommunikációs szolgáltatások bevezetésén is. A hazai televíziós kábelhálózat kiépítésének buktatóiról Karácsonyi Alajos, az osztrák Wawel Wien GmbH Kelet-Magyarországi Kereskedelmi igazgatója osztotta meg velünk gondoljait.

„Múlt év májusában személyes kapcsolatok alapján, a gazdasági kényszerítő körülmények hatására keresett meg a Miskolc Városi TV vezetője azzal a céllal, hogy működési feltételeik javításához szponzort keressen, vagy legalábbis olyan céget, amely elavult, régi technikai eszközök pótlására vállalkozna” – idézi föl a kezdeteket az igazgató. „Többször is tárgyaltunk ez ügyben, végül arra a következtetésre jutva, hogy nyugat-európai módra, egy sokoldalú, több rendeltetésű, optikai kábel elhelyezésére volna szükség Miskolc városában. Cégnk, a Wawel Wien, s annak magyarországi képviselete, a Lénia Wawel felkérte az e témakörben jártas Sociéte Innobilere de Communication francia társaság elnök-igazgatóját, aki már korábban is foglalkozott egy közép-kelet-európai kommunikációs falu létrehozásának gondolatával, amely egyben referenciáhely lehetne.”

•
Mi tagadás, a magyar tömegkommunikációs rendszer, s a híradástechnikai szolgáltató szféra zászorul egy kis nyugati serkentésre. A tárgyalások jól indultak, a francia cég és a Wawel megállapodott abban, hogy a szükséges műszaki előkészítés és hatósági engedélyek beszerzése után részvénytársasággá alakulna át. Ezzel a szándékkal keresték meg az akkor még funkcionáló tanácsiservezetet, akinek vezetői elvben jelezték, igényt tartanak a kábel-tévé-társaság, vagyis az úgynevezett VISION 2000 Kft. (majdan részvénytársaság) programjára. Az illetékesek azt is elmondták, mivel a tanács átmeneti időszakát éli, nem vállalhatják a végső döntés meghozatalát, hanem – „önvédelemből” – nemzeti tendert írnak ki.

A pályázatra természetesen Karácsonyi Alajosék is jelentkeztek, sőt, a városban reprezentatív felmérést végeztek, találkoztak a pártok képviselőivel, akik támogatásukról biztosították a VISION 2000 tőrekései. A pályázat értékelésének egyre húzódo ideje alatt a cég újra tárgyalásokat kezdett a város immáron új vezetésével. A polgármester szóban a következőket mondta: „az önkormányzat nem vállalja fel a tanács ez irányú korábbi elkötelezettségét, szándékát”. Újabb tender kiírását helyezte kiáltásba, amelynek eredményéről csak 1991 májusában kíván nyilatkozni.

•
Így múlik el a világ dicsősége – mondhatnánk, így lehet megaka-

Kommunikációs falu 950 millióért

Kábeles víziók

dályozni, hogy még hosszú-hosszú éveken át ne tudjunk felzárkózni az európai színvonalhoz. Persze nemcsak a helyi hivatalok, hatalmi szervek nehézségén múlik, hogy Miskolc egyelőre csak álmodozhat arról, lesz egyszer egy korszerű kábel-tévé-hálózata. A kereskedelmi igazgató szerint legalább tíz hátráltató tényező van még, amelyek közül itt csak kettőt említnék meg: Nincsen meg a szükséges koncessziós törvény; motivál a felélem, hogy a gazdasági alapon működő társulás olyan extra profitra tesz szert, amelyet az önkormányzat is szívesen könyvelne el. Az ózdkodásban bizonyára közrejátsszik az is, hogy a meglévő koax-rendszerek üzemeltetőinek, a postának, az ingatlankezelő vállalatoknak, sőt a távhőszolgáltató vállalatoknak érdekeit sérti a korszerűbb technikával dolgozó VISION 2000 megvalósulása.

•
Lássuk, milyen fejlesztési tervvel is állt elő az osztrák-francia-magyar vállalkozás. Nem kevesebb, mint hogy Lillafüredtől-Felsőzsolcáig, Sajószentpétertől Málylig négy-öt csillagpontra felfűzve optikai kábel elhelyezését vállalták. A tervekben szerepel egy olyan kultúrcentrum létrehozása, amely magában foglalja egy vagy két regionális műsor kábelben keresztül továbbítását, szórakoztató, információs, kereskedelmi, oktatófilmek, anyagok készítését, illetve élő műsorok közvetítését. A rendszerhez tartozó közvetítőkocsi a törzskábelben keresztül a stúdióba élő, egyesek adások közvetítését teszi lehetővé és összetett videó, audio jeleket adhat a stúdió részére. (A szükséges interkom vonalak a kábel műszaki paramétereiből eredően adódtak. Öt BETACAM SP kamera, három BETACAM monitoró, feliratozó, trükk-gépsor; egy mobil stúdió – azaz közvetítőkocsi –, elkülönítve a bejátszó, utómunka és a külső felvételhez szükséges technikai eszközök; mikrobuszok, személygépkocsik tartoznak a hálózat működtetőinek tárházába.)

A kábelrendszerre kerülő programok egy része digitálisan, míg másik részük előfizetés ellenében lenne nézhető. Előbbi kategóriába tartoznának az MTV különféle csatornáinak adásai, ezenkívül több, környező ország műsora, valamint közérdekű információkat, híradót sugárzó 24 órás makrovision és a helyi rádió. Az előfizetéses rendszerbe sorolódna a műholdas programok, a mozgás-torna, az iskolatévé (nyelv és egyéb oktatás).

A lehetőségek netovábbját a kábel szolgáltatásai nyújtják: összességében 30–35 televíziós műsor átvitele, kódér-dekódér alkalmazásával; hőközpontok távvezérelt szabályozása (!); szellőzők motorok, keringető szivattyúk távvezérelt üzemeltetése; liftek üzemzavarainak jelzése; tűz, füst, csőrepedés, gázszivárgás jelzései; energiahordozók távmérése és távszabályozása, vállalatok, intézmények jelző-riasztó rendszereinek kialakítása; otthonok védelmének biztosítása. Az optikai kábel összességében több mint harmincezer, iránytól független, azonos idejű, gyengítettlen,

A New York-i optika

Még az idén kiépíti a Time Warner Cable Television elnevezésű amerikai vállalkozás a világ első, 150 csatornás interaktív (kétirányú) száloptikás rendszerét New York Queens negyedében. Ezzel, csaknem egy évtizeddel az ezredforduló előtt, megvalósul a jövő évszázad otthonában majdan természetesen számítótechnikai felszereltség, amely maximálisan szolgálhatja a polgár kényelmét. Az alig egy éve egyesült két óriáscég, a Time és a Warner ma Time Warner Inc. néven a világ vezető média és szórakoztatóipari egyesülése, melynek tulajdonában lévő és általa működtetett kábeltelevíziós hálózatok 6,5 millió nézőt látnak el 36 amerikai államban. A cég New York-városi kábeltelevíziós részlege több mint másfél millió otthont magába foglaló területre sugároz, melyből 735 ezer előfizetőt mondhat magáénak. Több mint egyharmaduk Queensben él. Itt működik a jelenlegi legmodernebb, 75 csatornás kapacitású rendszer, amely kinőtte magát! Erre épül rá ezekben a hónapokban az a hálózat, amely mind választékban, mind kiszolgálásban az ideális kábelrendszerek mintaképe lesz az egész világon.

Steve J. Ross, a Time Warner Inc. vezérigazgatója a nagy-szabású tervet a legmodernebb „videó-szuperstrádnak” nevezi, s joggal érzi úgy, hogy a világ legfejlettebb kábeltelevíziós rendszere valóságos forradalma technikát vezet be az otthonokba.

„A mi rendszerünk nemcsak korlátlan műsorválasztási kapacitással rendelkezik, de képes magas definíciójú, széles képernyős készülékek kiszolgálására is, hangérzékeny interaktivitásra és a működtetési engedély jóváhagyása után komputereket, telefaxkészülékeket és személyes célra szolgáló hálózatokat is be tud majd kötni működésébe” – fogalmaz a vezérigazgató. „Ez a kibővített kapacitás olyan fogyasztói szolgáltatások ellátását is lehetővé teszi, mint bankszámlák otthonról történő elektronikus irányítása, utazási helyfoglalás és távolból végzett orvosi diagnózis olyan esetben, amikor más módszer nem alkalmazható.”

A számtalan felhasználási lehetőség közül a kétirányú kábel előnyeit kihasználhatják a pedagógusok is, akik otthonukban, a képernyőn keresztül tarthatnak kapcsolatot a szintén saját lakásukban lévő tanítványaikkal anélkül, hogy személyesen találkoznának.

A Time Warner kábelrendszer önálló csatornáin már ma is képes kívánság szerint közvetíteni nagysikerű filmeket, operákat, hangversenyeket, interaktív oktatást, bírósági programot, huszonnég órányi híreket, üzemeltetni bevásárló-csatornákat, s közösségeknél külön koreai, kínai, izraeli, indiai, görög, spanyol és vallási csatornákat. E műsorválaszték a csatornák, helyek számának megduplázódásával még tovább specializálódhat, s így a műsorszolgáltatás egyszerre kínálhat áttekintést a nagyvilág eseményeiről (pl. CNN) egészen a háztömb életének aktuális információiig.

A Time Warner elnöke, N. J. Nicholas a kábeltelevíziós technológia megújításának tavaszi bejelentésekor további lehetőségeket is felcillantott: „Azáltal, hogy előfizetőinek számos – a megtekintések száma szerint fizetendő – csatornát szolgáltatunk, egy tíz nézőteret magába foglaló multi-komplexum választékát saját otthonukban fognak tudni élvezni. Azzal a különbséggel, hogy egy ilyen multi-komplexumban minden egyes film csak kétóránként nézhető meg. A mi rendszerünkben, amelyben a néző a megtekintések száma szerint fizet, mind a tíz vagy még több film félóránként programozható lenne, ütemezett kezelési időpontokkal. Azonnali megrendelésre, gombnyomásra, saját kényelmes fotelból.”

A Time Warner idén is megvalósul, a kábeltelevíziózást forradalmasító száloptikás rendszere megköszönhető a kábelrendszerek információs szerepét. A cég irányítója Amerika államai mellett fél szemmel a nagyvilágra is kitékintenek. Tudják, például, hogy Magyarországon ma már csaknem kétfélszáz kábelrendszer segítségével nézik a különböző égi és földi televíziós csatornákat. Mint hírlik, a Time Warner élénken érdekli a magyarországi kábeltelevíziós rendszerek iránt is...

kiváló minőségű jel továbbítására alkalmas.

Jogos a kérdés: mibe kerül mindez a polgárnak? A cég előzetes kalkulációja szerint mintegy 950 millió forintot beruházás lenne a jelzett körzet kábelhálózatának kiépítése. Ezt az indulótké forgatásával akarják előteremteni az ötéves beruházási időszak alatt. A rendszer kiépítéséhez, a stúdió kialakításához lakossági hozzájárulást a társaság nem tervez, fizetni csak a szolgáltatásért kell. Az alapítók azt a szándékukat is nyilvánították, hogy a VISION 2000 Kft. politikai, kulturális stratégiáját nem kívánják befolyásolni, számukra ugyanis kifejezetten gazdasági vállalkozásokról van szó, amelynek adózott nyereségén felül minimum 20 százalékos felajánlást a mindenkor önkormányzat rendelkezésére adnak miskolci polgárok számára, akik – rajtuk kívülálló okok miatt – a szolgáltatások árát nem tudnák megfizetni.

Ha egy kicsit túltekinünk a kecselgetően hangzó műszaki paramétereken, az sem hangzik rossz-szul, hogy az ötvézer lakásra kiterjedő szolgáltatás az állami bevételeken túl mind az építés, mind a működtetés szakaszában számottevő munkaalkalmat teremthet Miskolc városának. Sőt, a kábel végpontjait úgy jelölték ki, hogy Kazincbarcika, Eger, Debrecen, Tiszaujár (Leninváros), Szerecsen, Tokaj stb. városok csatlakozási lehetősége is adott legyen.

Nem titok: a kábelrendszerek frontján már a konkurencia-harc. Tudjuk jól, Miskolcon sem csupán ez a cég vágott bele az újszerű vállalkozásba. Nem áll szándékunkban károskodni egyik pályázó mellett, vagy ellenében sem. Egy azonban biztos: előbb-utóbb dönteni kellene ahhoz, hogy ne inogjon meg a külföldiek bízalma a hazai fejlesztések lehetőségeit illetően. Különben több évtizedes kommunikációs lemaradásunk fél évszázadosra növekedne.

Dobszay János

Philips mentőöv

A hazai híradástechnikai ipar egykori büszkesége, a székesfehérvári óriás cég, a Videoton, sok társához hasonlóan, fuldoklik. Nem tett jót a vállalatnak, egyebek mellett, a hadipari rendelések visszaesése, de a piaci verseny is készületlenül találta.

A Videoton húsnál több leány- és vegyesvállalatot tömörít, s privatizációjának programját a Jams Capel-Kmpg angol konzorcium készítette el. A tényleges privatizációhoz azonban, a szakemberek véleménye alapján, legalább az év végéig várni kell. Addig valahogy talpon kell(enne) tartani a megroggyant óriást. Már eddig is alapos fogykúrának vetették alá, a majd húszezer dolgozóból alig tizenháromezren maradtak.

A Videoton bér munkát is vállal, hogy további munkahelyeket ne kelljen megszüntetnie. E megbeszások közül hosszabb távon is gyümölcsözőnek ígérkező a Philipsel kötött megállapodás. A szerződés értelmében képmagnók szerelést kezdik meg a Videotonnál. A szerelőszálagok mellett dolgozó munkásokat a Philips bécsi üzemében tanították be.

A megállapodás szerint a teljes kapacitás elérését követően Magyarországon évente 1,2 millió készüléket szerelnek össze a székesfehérvári Videoton gyárban, Philips alkatrészekből.

A külföldi partner nem zárta ki, hogy amennyiben a magyarok megfelelően magas színvonalú munkát végeznek, a bér munkánál előnyösebb vegyesvállalati formára téthetnek át, esetleg már az év végén.

A Philips videóinvíziója minden bizonnyal jólékonnyan hathat a hazai piacra, feltéve, ha az itt összeszerelt készülékeket Magyarországon is árusítani kívánják. Jelentősebb árcsökkenésre ugyan nem nagyon lehet számítani, de a magasabb árú berendezések körében talán valamelyest lefele mozdulhatnak az árak. Ám kérdéses még, mennyire korszerű, élvonalbeli típust hoz ide a Philips, hiszen összeszerelő üzemekben, legalábbis a fejlődő országokban, nem feltétlenül a csúcsmoდეllek készülnek.

A lényeg, hogy egy újabb világ cég építi ki videobázisát Magyarországon, és ezzel esetleg hasonló lépésekre készteli versenytársait is...

B. T.

PNI = pszicho-neuro-immunológia! Az új tudományág, amely izgalomba hozta a világot! Közkeletűbb nevén: LÉLEKGYÓGYÁSZAT

Először amerikai tudósok mutatták ki, hogy a lélek visszahat a testre, s nemcsak az „ép testben ép lélek” mondas igaz, hanem a fordítottja is: „az épen tartott lélek építi a testet”. A jó közérzet, a siker, a megelégedettség, más szóval a lelki béke olyan biokémiai folyamatokat vált ki, melyek révén aktivizálódik az Immunrendszer, megakadályozhatók a fertőzések, olykor még a kialakult daganatos betegségek is megfordíthatók. Ezzel ellentétben a rossz lelki stressz, az állandó izgalom, a sikertelenség vagy a hiábavalóság érzése, sőt a magányérzet is legokyanabb teszt a szervezetet a megtelepedésekre.

A LÉLEKGYÓGYÁSZAT a PNI még nem teljesen feltárt tudományos összefüggéseit próbálja meg máris hasznosítani, és elősegíteni, hogy ki-ki a „lélek erejével” megőrizze egészségét, illetve visszafordítsa betegségét. A New York Times bestsellerlistájának élen két éve lélekgyógyászati siker könyvek állnak, és a gyógyító lélek láza immár Európában is elérkezett. A PNI-ről a FITNES MAGAZIN májusi száma részletes cikket közöl, a MAGAZIN TÁRSASÁG BT pedig át tervezi, hogy megjeleníteni

Mathias G. Newman: Pszicho-neuro-immunológYÓGYULÁS A LÉLEK EREJÉVEL

című könyvét, 498 forintot kalkulált áron. Előzetes plakátutalatt ehhez gyűjtünk jelentkezéseket. Ha tehát érdekli a lélekgyógyászat, töltsé ki a mellékelt ívet, s küldje el kiadónkba:

MAGAZIN TÁRSASÁG BT
1135 Budapest, Frangepán u. 50-56.

IGEN, érdeklődöm, és megjelenés esetén megrendelem a MAGAZIN TÁRSASÁG BT által a lélekgyógyásatról kiadandó, képekkel illusztrált kötetet a PNI-ről és a lélekgyógyásatról.

A Mathias G. Newman-kötet tervezett ára 498 forint, de az ár a későbbiekben némileg módosulhat. A MAGAZIN TÁRSASÁG BT azonban vállalja, hogy az előzetes akcióban jelentkezők akkor is a 498 forintot áron vagy olcsóbban kaphatják a könyvet, ha az a nyomdai vagy a terjesztési díjak változása következtében az utóli árszintben esetleg drágább lenne. Kérem tehát előjegyzésemel regisztrálni, és megjelenés esetén részemre a kötetet az alábbi címre utánvételt postázni.

Név:

Cím:

Szem. szám:

Kelt

Aláírás

SONY

30 százalékkal olcsóbban

KV-1484MT

KV-2184MT/MTT

SLV-282EE

CCD-F350E

Többéves szünet után méltó eseménnyel kezdte újra tevékenységét az OFOTÉRT As-bóth utcai kiállítóterme. A japán Sony vállalat megmutatta legújabb szórakoztatóelektronikai termékeit. Két éve a magyar fél még alig másfél millió forint értékben forgalmazott Sony berendezéseket, tavaly ez az összeg már elérte a száznyolcvanmillió forintot. A Sony osztrák képviselője, a bécsi székhelyű Center szakembereinek tájékoztatása szerint Magyarországra a legkorszerűbb képmagnókat, kamerákat, televíziós készülékeket szállítják. Szó sincs tehát arról, hogy az egykori keleti tömb országába második lépcsős technikát hoznának. Az eddig viszonylag szűk kereszmeteszű választékok is jelentősen bővültek, a helyi igényeket figyelembe véve.

Ezt a célt szolgálja egyebek mellett az is, hogy az itt értékesítésre szánt készülékek gyárilag PAL-SECAM rendszerek, így nincs szükség a gyakran minőségromlást előidéző áthangolásra.

A Sonymál, illetve ausztriai képviselőitűnk azzal is tisztában vannak, hogy a magyar piac viszonylag kicsi, a fizetőképes kereslet növekedésére sem lehet a közeljövőben számítani. A forgalom élénkülése érdekében az átlagos nyugat-európai árak hetven százalékaért szállítanak az OFOTÉRT-nak!

Alábbi táblázatunkból kiderül, hogy e kedvező árakat az OFOTÉRT vásárlói is élvezhetik, hiszen a Sony minőségét, készülékeinek szolgáltatásait számba véve, az árak elfogadhatóak.

Néhány típust csak néhányheti szállítási határidőre kínálnak, ám megfelelő érdeklődés esetén ezekből is lesz elegendő raktári készlet.

VIDEÓMAGNÓK: Sony SLV-262 EE 41 999 forint
Sony SLV -363 EE (négyfejű) 49 900 forint
Sony SLV 282 EE 45 000 forint
Sony EVS EVS 1000 Hi-8 mm 183 000 forint

VIDEÓKAMERÁK: Sony CCD V 5000 félprofi Hi-8 mm 325 000 forint
Sony CCD F350 E 109 000 forint
Sony Video-8 Handycam 119 000 forint

TELEVÍZÍOK: Sony KV-FX 29 TD 72 cm, 279 000 forint
Sony KV-2184 MT 53 cm, 58 000 forint
Sony KV2184 MTT (telex) 53 cm, 63 000 forint
Sony KV-1484 36 cm, 41 000 forint

VÁM '91

Ismét közeleg a nyár, kezdődik az utazási szezon.

Ezen a nyáron is bizonyára sokan veszik fontolóra, vajon érdemes-e a hazai üzletek helyett külföldön, valutáért vásárolni kazettát, képmagnót, kamkordert.

A honi kínálatot látva senkit nem kívánunk lebeszélni a határokon túli vásárlásról, igaz rábeszélni sem. Az alábbiakban, hasznos útravalóul, kérdés-felet formában adjuk közre a legfontosabb vám tudnivalókat, az érvényes jogszabályok alapján.

● Mekkora értékű behozott árumennyiség után kell vámost fizetni?

– Az utasnak nem kell vámost fizetnie akkor, ha a magával hozott vagy külföldön feladott áruk összértéke az 5000 forintot nem haladja meg.

● Levonható-e ez a kedvezmény, ha egy áru egyedi értéke eléri vagy meghaladja az 5000 forintot?

– Nem, ez a vámkedvezmény ilyen esetekben nem alkalmazható.

● Érvényes-e ez a kedvezmény, ha egy áru meghaladta az 5000 forint egyedi értékét, de mellette a többi árucikk értéke 5000 alatt marad?

– Igen ez utóbbi áruféleségek-re érvényes.

● Az utasforgalomban behozott áruk elsősorban saját, illetve a családi szükségletek kielégítésére szolgálnak és nem lehetnek kereskedelmi mennyiségűek. Mi nem minősül még kereskedelmi mennyiségnek, mondjuk videókazetta esetében?

– Például a szeszesitalok, dohánnyár, kávé kivételével 500 forint egyedi értékig fajtánként 5

darab áru még nem minősül kereskedelmi mennyiségnek. Így videókazettából általában személyenként tíz darabot vámmentesen lehet behozni az országba.

● Mekkora a vámtétele a televízióknak?

– Tipustól, színvonalától függetlenül – legyen az színes vagy fekete-fehér, asztali vagy hordozható készülék – a vámtétel egységesen 15 százalékos.

● Mekkora a vámtétele a képmagnóknak, a kamerának, a kamkordernek?

– Egységesen 12,1 százalékos.

● Mi a vámkiszabás alapja?

– A vámhivatal a vámkiszabás alapját a vámköteles áruinak a külföldön kifejezett, illetve a felszámított, de visszatéríthető adó levonása utáni – nettó – árból állapítja meg. A megállapítás alapja a vámkezelés napján érvényes hivatalos MNB-valutaeladási árfolyam, melynek segítségével a nettó árat forintra számítják át.

● Honnan szerez tudomást a vámhivatal a vásárolt áru értékéről?

– A vámárúk külföldi vételárát számlával kell igazolni, ám ennek hiányában elfogadható a vámáru-

és valutanyilatkozaton tett értéknyilatkozat.

● Köteles-e elfogadni a vámhivatal a számlán vagy az értéknyilatkozatban feltüntetett összeget?

– Nem, ha az nem felel meg a vámáru szokásos külföldi árának.

● Mikor kell részletes árufel sorolással kiállított írásbeli áru nyilatkozattal kérni a vámkezelést?

– Többek között akkor, ha az utas által behozott áruk egyedi vagy összértéke meghaladja az 5000 forintot, 14 éven aluli utasok esetében 1000 forintot; ha a behozott áruk kereskedelmi mennyiségűek.

● Mekkora a vámtétele az 5000 forint vámkedvezményen felüli áruknak, amelyek egyedi értéke nem haladja meg az 5000?

– Egységesen 17 százalékos.

● Kell-e általános forgalmi adót fizetni a vámköteles behozott áruk után?

– Igen, az áfa mértéke 25 százalék, melynek alapja a vámalap, a vám és a vámkezelési díj együttes összege.

● Mekkora összeg a vámkezelési díj?

– A vámkezelési díj a vámalap 2 százaléka, de az utas- és aján-

dékforgalomban a 2000 forintot nem haladhatja meg. Nem kell vámkezelési díjat fizetni azon áru-féleségek vámkezelése során, amelyeket nem a Kereskedelmi Vámtarifája tételeinek alkalmazásával vámkeltek. (A képmagnó, a kamera, a kamkorder szerepel a Kereskedelmi Vámtarifája tételei között.)

● Mikor vizsgálja meg a vámhivatal a vásárlásra felhasznált valuta legális eredetét, a vámáru megszerzésének körülményeit?

– Akkor, ha az utas által behozott vámáruk egyedi vagy összértéke meghaladja a 10 000 forintot.

● Mivel lehet igazolni a valuta legális eredetét?

– Valutakiviteli engedéllyel. Az engedély nélkül birtokban tartható fizetőeszköz – jelenleg 5000 forint értékben – a hivatalosan kivitt valutához hozzászámítható.

● Mi a teendő, ha külföldi utunkra szeretnénk magunkkal vinni kamkorderünket?

– A vámmentes visszaszáhozatal érdekében ténetséss fel kiutazáskor az erre a célra szolgáló Kivitel nyilatkozaton, és kilépéskor kérjük a határvámhivatalnál a kivitel igazolását.

1991-BEN ÚJ HELYEN, DE A RÉGI SZÍNVONALON A

kereskedelmi iroda és bemutató terem
1077 Budapest, Wesselényi u. 19.

Tel: 121-4089, Fax: 122-6640

- Audio-, videó- és TV-alkatrészek,
 - mérőműszerek és távirányítók,
 - elektronikai alkatrészek
- mind a SINI Kereskedelmi KFT-től

A SINI KFT. a König Electronic GmbH.
kizárólagos magyarországi képviselője.

König üzletek az ország minden pontján

BUDAPEST – BÉKÉS – DEBRECEN
DUNAÚJVÁROS – GYÖNGYÖS – GYŐR
KAPOSVÁR – MISKOLC
NYIREGYHÁZA – PÉCS
SZEGED – SZEKSZÁRD
SZOLNOK – ZALAEGERSZEG

Keres-kínál

Rovatunkban ingyen tesz-
szük közé magánszemé-
lyek 100 szótagnál nem
hosszabb szövegű hirdeté-
seit. Felhívjuk a Kedves Ol-
vasó figyelmét, hogy e ro-
vatban nem áll módunkban
közölni olyan hirdetése-
ket, amelyekben megvéte-
lre ajánlanak, vagy díjazás
ellenében keresnek szer-
zői jogvédelem alatt álló
műsorokat.

- Sony V 8-as CCD-V200-digital
sztereó kamkorder komplett,
0,5 x Super Wide Lens, Sansui
AV 77 videó-audio sztereó
processzor eladó. Kétszempont
videót beszámítok.

Tel.: 180-6030
Cím: 1046 Budapest, Pácoló u. 3.
Kárpáti István

- AIWA 6-700-as japán videore-
corder eladó: 21-23 000 forint. Ér-
deklődni levélben vagy este 17
óra után, személyesen.
Cím: Major Károly, 7453 Mernye
Dózsa Gy. út 32.

- Keresem „BOSCH VRH50” tí-
pusú képmagnó magyar, illetve
angol vagy német nyelvű haszná-
lati utasítást.
Cím: Csonka István, Dencsháza,
Petőfi u. 79. 7915

- Panasonic M7-es kamkorder
optika eladó, vagy S-VHS origi-
nális videókazettákra cserélhető,
meggyezéséssel.
Rátvai Miklós Tatabánya,
34-14-315, 17 óra után.
Levélcím: Tatabánya II., Réti u.
55. III. em. 3.

- National M7-es VHS videó-
kamera + állvány + charac-
tergenerátor, teleobjektív el-
adól
Érdeklődni: Sashegyi Gábor
Pécs, Magaslati út 45. (7625)
Tel.: 30-4877

ÍME, A NYERTESEK:

A Video Magazin 1991/3. számában közölt keresztrejtvény
helyes megfejtése: Miért küzd a Bombajó Kft.? – vízszintes 1.:
A tiszta és kulturált videózársért. Mi ellen küzd a Bombajó Kft.?
– függőleges 1., vízszintes 29.: Az illegális kazetták elterjedé-
se ellen.

A helyes megfejtők közül TDK HS E-195-ös kazettát nyertek:
Kalmár Attila, 1163 Bp., Sasszem u. 17., Hegedüs Imréné,
6328 Dunapataj, Béke tér 8., Kolenkár Tibor, 3508 Miskolc,
Futó u. 21.

TDK HS E-180-as kazettát nyertek:
Sárik Beatrix, 1142 Bp., Nezsider park 10., Hegedüs István,
5527 Buda, Petőfi u. 2.

A kazettához egy-egy műanyag tok is jár.
Gratulálunk! A nyertesek ajándékát a Bombajó Kft. postáz-
za. (Tel.: 82-15-756)

WEST WEST WEST WEST

A gyógyító erő

akkor is érdemes követnie e fél óra tanácsait, gyakorlatait. S ha ezt megtette, hatását mindenki saját magán mérheti le.

A gyakorlatokkal a belső öngyógyító folyamatok megindítása a cél. A lazítással a szervezet teljes nyugalomba kerül, melegség tölti el a végtagokat, az ízületekben megszűnnek a fájdalmak. Javul a vérkeringés, elmúlnak a görcsök, a fájdalmak a szervekben. Jevtusenko vallja, hogy a szeánsz résztvevői különleges állapotba kerülnek; nem alszanak, csupán szenderegnek, s tudatosan nem kívánja a gyógyításba bevonni az emberek tudatát. Véleménye szerint ebben az ellazult állapotban kezdi termelni a szervezet azokat az anyagokat, amelyek a gyógyuláshoz kellenek. Ezek után javulhat az emberek egészsége, közérzete. Jevtusenko a telegyakorlatok végén javasolja, elalvás előtt jussanak mindenki eszébe gyógyító szavai, mivel a szervezet emlékeztetése véli ezt a lazító állapotot.

A gyógyító erő címet viselő, nemrégiben megjelent műsoros kazettát a Stimulux Kft. a Studio Saldóval közösen gyártotta és forgalmazza. A műsoros kazetta ára 1420 forint + áfa, ám aki a lap alján lévő szelvényt kivágja és a Studio Saldó központjában vásárolja meg vele a videokazettát, 50 forintot megtakarít az árból. A vevő egyébként egy szelvényt a tokban is talál, melyet ha visszaküld a gyártónak, sorsoláson vesz részt. A Nap Tv december 13-i adásában a szerencsések között három Panasonic képmagnót, egy színes televíziót, egy egyhetes, kétszemélyes hajdúszoboszlói gyógyüdülést és a Természetgyógyászat című lap egyéves előfizetését.

Ez a szelvény, video
nagaján

50 forintot

ér, ha kivágja és megvásárolja vele a Studio Saldóval (Budapest VI., Pálffy Ede u. 3.) A gyógyító erő videokazettát.

„A természet gyógyít, az orvos csak segít ebben. A gyógyítás hipnózissal, szuggesztióval és bioenergiával maga a természet.” Hipokratész e szavai vezérlik Vitálj Grigorjevics Jevtusenkót is, aki tavaly megdöbbentő eredményességgel vezetett a szovjet televízióban és rádióban gyógyító, csoportterápiás szeánszokat. Új orvosi irányzatában a dr. Dobcsenko által kidolgozott emocionális stresszterápia mellett pszichoenergiailag önszabályozást alkalmaz, ami lehetővé teszi a gyógyszerek nélküli gyógyulást. A professzor múlt év végén járt Magyarországon, Miskolcon tartott rendszeres foglalkozásokat, s sokan igénybe vették akupunktúrás kezelését és csontkovács-tudományát is.

Az orvos tevékenységére a CoTrans és a Stimulux Kft. menedzserei kérték fel egy fiatal rendező-operátort, Molnár Tamás figyelmét. „Jómagam nem hittem az egészben, úgy is indultunk útnak, ám Miskolcon kis forgatócsoportunkkal magunk is próbáltuk a gyakorlatokat, amelyek hatással voltak ránk” – meséli a rendező. „Jevtusenko doktor egy relaxációs gyógyítást végez. A feszült idegpályák rengeteg energiát vesznek el, ezért is betegednek meg szerveink. A szeánszok hatására az én fáradtságom is elmúlt, sokkal frissebbnek éreztem magam, jobb lett a közérzetem.”

Ötvenperces, izgalmas videó lett a forgatás eredménye. Az első képsorokon azoknak az embereknek a vallomását láthatjuk, hallhatjuk, akiknek egészségi állapota Jevtusenko gyógyítása révén gyökeresen javult. Egy fiatal hölgynek akupunktúrával, manuálterápiával mulasztotta el a neurotikus szívpanaszait, keringési zavarait, arczsibbadását; egy idős férfinak fejfőrcsje múlt el a hipnotikus csoportterápiákat követően, míg egy idősebb nő szívritmuszavara szűnt meg a bioenergiával rendelkező professzor terápiája révén.

A kamera ezek után – különleges képeket látatva – vezeti el a nézőt egy hipnotikus szeánszra. A képsorokat nézve lehet hitetlenkedni, kételkedni, ám mind a Jevtusenko-hívőknek, mind a kételkedőknek érdemes végigcsinálni azt a pszichológiai tesztet, amelyet a kazetta következő harminc percében a professzor vezet. Jevtusenko teleszeánsza előtt hangsúlyozza: feladata mindenkit meggyanítani levetni a pszichoérzelmi feszültségeket és irányítani közérzetüket. A videószeánsz sikere függ a bizalmtól és a lazítás tudományától. Aki nem tud vagy nem akar hinni az orvos erejében, a módszerben, e telegyógyításban, e kazettában, szíve joga, ám

GLENN CLOSE

A *bizarr filmek hősnője*

*Veszedelesen
jó színésznő!
Végzetesen vonzó!
Sokoldalú, okos, nőes,
erotikus
és emancipált!*

E jelzőket Robin Williams, Robert Redford, William Hurt és Michael Douglas illesztette Glenn Close-ra, az együtt játszott filmek alapján.

Tucatnyi filmjéből idehaza a mozik után már videókazettán is látható nagysikerű filmjei közül „A nagy borzongás”, a „Végzetes vonzerő”, a „Veszedeelmes viszonyok” és a „Kicsorbult tör”. Az elmúlt hetekben vetítették a műholdas csatornák Close első, 1982-ben készült filmjét, „A Garp szerint a világ”-ot (The World according to Garp), amelyben Jenny Fields, az ápolónőből lett regényíró szerepéért Glenn Close-t Oscar-díjra jelölték. Ez volt első filmszerepe! De Oscart nem kapott. Abban az évben ugyanis Dustin Hoffman „Aranyoskám”-ja vitte el a pálmát. Ő „Arany Globus”-t kap. Glenn Close következő, 1983-ban készült filmje: „A nagy borzongás” (Big Chill). Ebben orvosnő-alakítását jelölik Oscarra, de most sincs szerencséje. Shirley MacLaine „Becéző szavak”-ja tarolja le a mezőnyt. Nem járt több szerencséivel a Robert Redford partnereként játszott „Natural” (Természetes) című filmmel sem. Akkor, 1984-ben az „Amadeus” győzött mindenki felett! 1989-ben a „Veszedeelmes viszonyok” márkinőjeként jelölik, ám ismét veszít. Az 1985-ben gyártott „Maxie”, eddigi első vígjátéka zivataros bukás, de a „Kicsorbult tör” című krimiben nyújtott ügyvédnőjéért ismét megkapja az „Arany Globus” díjat.

A „Kapkodó család” (Immediate Family) című, még bemutatás előtt álló filmje a gyermek után vágyódó házaspár küzdelmét dolgozza fel egy adoptálandó csecsemőért. A csecsemőtől még születése előtt meg akar szabadulni a kiskorú szerelmespár. James Woods, a partner így nyilatkozott: „Nem is kellett játszanom, elég volt Close szemébe nézni.”

Glenn Close azon kevesek közé tartozik, akiknek a filmen kívül nincsenek titkai. „Ami-óta élek, színésznő akartam lenni” – meséli.

A Veszedelmes viszonyok
márkinéjának szerepében

És még egy veszedelmes viszony:
Michael Douglasszal a *Végzetes vonzerőben*.

„Gyermekkoromban Walt Disneynek írtam leveleket, hogy szeretném eljátszani a »Piroska és a Farkasban« az egyik szerepet...»

1947-ben a connecticuti Greenwichben születtem. Két nővére és egy öccse van. Családjá az ősi New England-i arisztokráciához tartozik. (Nevüket ma is őrzi a Close Road és a Thomas Close House-ról elnevezett középület.) Hatalmas birtokon oszlopos udvarházban nőttem fel a generációk. Glenn szülei gyakorlatias, de különc emberek. Apja sebészorvos, akit kalandvágy hajtott Svájcba, onnét Belga Kongóba, ahol részt vett a forradalomban, amely megszülte az új államot, Zaire-t. Tizenhat évi távollét után foglalta el az Egyesült Államokban a wyomingi klinikai igazgatói székét. Minket a nagyszüleinél neveltek.

Anyám mindenhol követte apámat. Kiváltságos életünk volt. Óriási gazdagságban nőttünk fel, majd Svájcba kerültem, leánynevelő intézetbe. Sokat voltam egyedül, de ha a szüleim hazajöttek a világ valamelyik messzi tájáról, mindig éreztem, hogy szeretnek. Megtanultunk franciául, olaszul és németül is. Erre bőven volt alkalmam Svájcban.

Ez a veleszületett elegancia és kulturáltság sugárzik Glenn Close színészi alkataból. Arisztokrata ősei segítik a „Veszedelmes viszonyok” márkinőjének megformálásában, apja sebész hivatása viszont ott tükröződik Glenn megannyi orvos-, ápolónő- és pszichológusalkításában.

„Sokat sírtam bakfiskoromban, mert magányosnak éreztem magam, és csúfnak. Túl ma-

gas homlokom, magasságom, nagy lábam miatt azt hittem, nem keltek majd színésznőnek. A mai napig meg kell küzdenem a kishitűséggel, a pánikkal, amely erőt vesz rajtam minden új forgatás kezdeténél. Életem legnagyobb célkitűzése, hogy megbékéljek önmagammal.” A színészi pályára tudatosan készül, már a középiskolában. Leánypajtásaival színjátszó csoportot alkotnak, ahol ők játszanak el Molière-től Shakespeare-ig mindent. „Legnagyobb sikeremet a »Rómeó és Júlia«-ban arattam 15 éves koromban. Én voltam Rómeó!”

Színészi tanulmányait már New Yorkban fejezi be. Hal Prince, a híres rendező fedezte fel a maga számára a Phönix Theaterben. Egy kis szerep után, a nyilvános főpróbák előtt elveszi a főszerepet Mary Ure-től (a „Nézz vissza haraggal” című filmben Richard Burton partnere), és azt Glenn Close-nak adja. „Beugrásban, próba nélkül játszottam el azt a szerepet, amelyet addig csak a próbákon néztem.”

A „Barnum” (világhírű cirkusz tulajdonos és artista volt) akkora siker volt, hogy évekig játszották a Broadwayn. Glenn Close a főhős feleségét, Charitót játszotta, olyan jól, hogy a legnagyobb színházi kitüntetést, a „Tony”-díjat kapta meg érte.

Magányát azzal akarta feloldani, hogy korán, rövid ismeretség után, férjhez ment színpadi partneréhez, akitől viharos gyorsasággal el is vált. Életének erről a szakaszáról nem hajlandó nyilatkozni.

Első filmszerepe „A Garp szerint a világ”. A film rendezője Glent a „Barnum”-ban látta először. Egy kirakati próbabábu pózában állt olyan hűséggel, hogy a rendező annak is hitte. Mikor megmozdult, akkor döbbsen csak rá a valóságra, és elhatározta: ezt a színésznőt megszerzi magának. „A forgatókönyv elolvasása után azt hittem, Garp diákkori szerelmét fogom játszani, aztán kiderült, hogy az anyja leszek. A filmben sokan azt hitték, hogy idősebb vagyok, csak fiatalabbra maszkíroztak. Pontosan fordítva történt.”

E filmről kezdve jöttek az erős, határozott, anyás nőszerepek. Csupa komoly dráma. „Jézusom, hogy szerettem volna egy kicsit erotikus vagy mulatságos lenni!” – meséli. „Dühömben elmentem a fodrászhoz, és platina szőkné, gondórnem jöttem ki, mint Olivia Newton John. Fesztes farmert húztam. Járás közben riszáltam a fenekemet. Leadtam 8–10 kilót. Na, most néztek rám, fiúk! És rám néztek, legalábbis Robert Redford!”

Meg is kapta a „Natural”-ben a hős szerelmének szerepét.

Robert Redford tanítja meg Glent a lazításra. „Nem lehet folyton mindent teljes erőbőrből csinálni, mondogatta nekem. Tartálékolt ki az erőket a film legfontosabb jeleneteire. Tanuld meg, hogy elég, ha csak *gondol*sz valamire. Nem kell azt el is játszani, meg még színpadiasán át is élned. Igaza volt. Titkokat kell őrizni a film legvégéig.”

A színházak most már örülnek, ha kiírhatják a plakátjukra Glenn Close nevét. Tom Stoppard darabja, a „The Real Thing” (A dolgok állása) az egyik ilyen lehetőség. Glenn el is vállalja. Egyszerre csábító és trampli. Közönséges és elegáns Annie szerepében.

Az a belső ragyogás, amely Glenn sajátja, kezd védjegyévé válni. Feltűnő, eredeti tehetség! – írják a lapok.

A „The Stone Boy” (Kemény fickó) hatalmas

„Veszedelemesen jó színésznő!”

Glenn Close sebész apja nyomdokain...

bukás, kivéve Glenn Close-t. Noha nem kapott Oscart ezekben az években, mégis ő az egyik házigazda 1985-ben a Los Angeles-i díjkiosztón Jack Lemmon, Candice Bergen, Michael Douglas mellett. Jeremy Irons a partnere a színpadon és az életben is. Csodálatos harmóniában játszanak a Stoppard-darabban, majd „A nagy borzongás”-ban is.

Egy évvel a Natural előtt készült, ám később mutatták be. Olyan szereposztásban, amely ma már elképzelhetetlen lenne, hiszen valamennyi szereplőből Oscar-díjasok, világsztárok lettek. Tom Berenger („Szakasz”), William

A vádlott és ügyvédnöje. Kettejük közti láthatatlanul: a Kicsorbult tör

Hurt („Egy kisebb isten gyermekei”), Kevin Kline („Sophie választása”), Jeff Goldblum („A légy”). E nevek már önmagukban is vonzzák a filmrajongókat. Ekkor kortársak és sorstársak csupán, s még nem befutott sztárok.

A „Kicsorbult tör”-ben intellektuálisan erotikus, vonzó és határozott női alakot jelenít meg. A film készítésekor ment férjhez John Stark film- és színházi producerhez.

A „Kapkodó család” készítése idején 40 évesen várta első kisbabáját. Érdekes módon a történet egy gyermektelen házaspár gyermek utáni vágyáról és e vágy beteljesedéséről szól. A „Veszedelemes viszonyok”-nak fantasztikus a szereposztása. John Malkovich, Michelle Pfeiffer. Mindenkit Oscarra jelöltek. Senki sem kapta meg. A mai napig játsszák a filmet mindenütt a világban.

A nemrégiben bemutatott „A szerencse forgandó” (Reversal of Fortune) című moziban ismét Jeremy Irons a partnere. A film megtörtént eseményeken alapul. Claus von Bülow szerepét Jeremy Irons, láb alól eltett feleségét, Sunnyt Close játssza. Sunnyt naponta masszírozzák, öltöztetik, kozmetikázzák, mintha valóban élne... Ez az a szerep, amelyért a szakma már megílegette az Oscart Glenn Close-nak, melyet azonban végül Jeremy Irons kapott meg.

„Sztár az, akire az emberek állandóan odafigyelnek, aki miatt boldogan rohannak jeyget venni. Akivel találkozni, vele egy levegőt színi maga a mennyország. Hát hol vagyok én ettől?” – kérdezte legutóbb is kajánul egy sajtótájékoztatón.

Tatár Eszter

Hollywood tarolt

Miközben a már sokszor leírt mozi újra a reneszánszát éli Amerikában és Nyugat-Európában, Magyarországon a filmforgalmazás (és a mozik üzemeltetése) kritikus pontjához érkezett. Az évek óta folyamatosan csökkenő nézőszám további drasztikus visszaesést mutat, az 1987-es majd 56 millióhoz képest 1990-ben jószerivel a felére, mintegy 26,5 millió főre esett vissza. Mindez annak ellenére, hogy jelentős változások zajlottak le a filmforgalmazásban. 1989 márciusától kezdődően megszűnt a MOKÉP monopóliuma; egyre-másra alakultak, fejlődtek az új társulások, cégek, amelyek a videóforgalmazásban is versenyre keltek egymással. Ez az új helyzet két lényeges következménnyel járt. Egyfelől megnőtt a bemutatásra kerülő filmek száma. Nem egy esetben az európai premierrel egy időben volt a hazai bemutató, ám ezzel együtt jelentősen csökkent a filmek átfutási ideje, másfelől megindult az amerikai gőzhengeter s valóban igényes produkciók mellett bezúduló fantasztikus technikával és filmes tapasztalattal készített szuperbővök és tucatárak áradata.

A videó is konkurencia lett

Tény, hogy a rendszerváltás, amely különösen a kezdeti időben élénken foglalkoztatta az embereket, elvonta a figyelmet a mozirol. Ám ennél döntőbb ok, hogy egyre nyomasztóbbak a megélhetési gondok, amelyek különösen a nyugdíjas nézők százezreit riasztották el a filmekről. A jegyárak is az égbe szöktek (50–100 forint), a mozi, mint a családi szórakozás egyik legregibb formája, gyakorlatilag megszűnt létezni. (A látogatók zöme ma már a tinédzser korosztályokból kerül ki.) Jól érzékelhető az is, hogy bár elvileg a műfaji skála szélesebb, gazdagabb lett (lásd horror-, erotikus filmek), s az értékesebb alkotások is változatlanul jelen vannak a piacon, a gyakorlatban az arány mégis az

akciófilmek és az igénytelen szórakoztatás irányába tolódott el. Ugyancsak gond a mozipark szétesése, technikai elavultsága, amely egyszerűen nem képes a csökkentett előadásszámok és játszási napok mellett ilyen mennyiségű film befogadására. A bemutatott alkotások zöme alig kettő-négy hetet tölt a mozikban, mivel kiszorítják őket az újak. Sem idejük, sem helyük sincs kifutni magukat, a nézők egy része pedig nem tudja elérni

Ami Dolenz meglepő híre:
Papa, én nő vagyok!
Nem is vitás...

Micsoda nő!
A címszerepben Julia Roberts

az őt érdeklő filmeket. A mozi konkurenciája lett bizonyos mértékig a videó is: a változatlanul meglévő feketepiac, amelyen általában már a bemutatók előtt megtalálhatók a filmek.

Emellett a mozirajongók kezdik felfedezni a legális köcsönzők előnyeit is, felismerik, hogy néhány hónappal a mozbemutató után sok film kazettán is megjelenik. A videó annak ellenére komoly vetélytársa a mozinak, hogy vizuális élményben, hatásban értelemszerűen kevesebbet nyújt. A forgalmazók a

MAGYAR MOZITÜKÖR '90

Szörnyecskek 2.
Ezúttal is besöpörték
a magukét...

A szabadság ökölgója

Rainer Werner Fassbinderől

filmek egy részét megcsonkítva mutatják be; lásd szélesvásznú filmek vetítése normál méretben. Ám még így is kifízetődőbb egy négy-öt tagú családnak egy esté- re kölcsönözni egy kazettát, mint megváltani a mozijegyet.

A Number One: Nicsak, ki beszél

Szem előtt tartva az elmondottakat, érdemes sorra venni az 1990-es esztendő forgalmazási adatait, a legérdekesebb tényeket, összeállításokat. Az elmúlt évben Magyarországon 22 forgalmazó cég 250 filmet mutatott be csaknem negyedmillió előadásban. A celluloidtörténeteket 26 440 200-an látták, s a nézők egymilliárd-kétszáznegyvenmil-

Egy jól szerepelt magyar mozi.
Monory M. András *Meteója*
emlékezetes élményt nyújtott.

lió-nyolcszázharmincnyolcezer (!) forintot fizettek be a pénztárakba. A filmek több mint háromnegyedét öt nagy cég, a MOKÉP (104), az InterCom (30), a Budapest Film (25,5), a Duna Film (26) és a Saturnus Film (14) mutatta be. Ők uralják a piacot, a többiek részesedése minimális. Amint az a mellékelt táblázatokból is kitűnik, az InterCom magasán vezeti a bevételi és a látogatottsági listákat, míg a MOKÉP és a Duna Film, valamint a Budapest Film és a Saturnus Film körülbelül azonos erőt képvisel.

A bevételt, a nézőszámot és a kihasználtságot tekintve az Inter-

Napló apámnak, anyámnak.
A legelőbben úgy vették: magánügy

A LEGTÖBB NÉZŐT VONZÓ FILMEK:*

	(fő)
1. Nicsak, ki beszél (USA, InterCom)	1 033 000
2. Szellemirtók II. (USA, InterCom)	654 000
3. Vaklármá (USA, InterCom)	645 000
4. Tango és Cash (USA, InterCom)	618 000
5. Az istenek a fejükre estek II. (USA, MOKÉP)	617 204
6. Vissza a jövőbe II. (USA, Duna Film)	603 000
7. Papa, én nő vagyok! (USA, InterCom)	578 000
8. Drágám, a kölykök összementek (USA, InterCom)	542 000
9. Total Recall - Az emlékmás (USA, InterCom)	542 000
10. Marsiakó a mostohám (USA, InterCom)	520 000
11. Micsoda nő! (USA, InterCom)	498 000
12. Fekete eső (USA, Duna Film)	433 000
13. Jákob rabbi kalandjai (francia, MOKÉP)	420 801
14. Egyik kopó, másik eb (USA, InterCom)	413 000
15. Szörnyecskek II. (USA, InterCom)	395 000
16. Megint 48 óra (USA, Duna Film)	383 000
17. Lambada, a tiltott tánc (USA, InterCom)	369 000
18. Keményfejű (olasz, MOKÉP)	341 545
19. Mint a villám (USA, Duna Film)	338 000
20. 9 és fél 7 (USA, MOKÉP)	328 960

* A listákon szereplő filmek származási országát és hazai forgalmazóját csak az első említéskor tüntetjük fel.

Az elmúlt év slágere:
Nicsak, ki beszél!

Com slágerfilmje, a *Nicsak, ki beszél!* abszolút első mindhárom kategóriában. Ez volt az egyetlen film, amely elérte a milliós nézőszámot, megközelítette az 50 milliós bevételt, s eredményességi mutatóját tekintve meghaladta a 60 százalékat. Az InterCom más filmjeivel is jól áll, a nézőszám és a bevétel terén további 11-11 filmje, míg a kihasználtsági listán még 8 másik importja szerepel a legjobbak között. A főlénye tehát eléggé egyértelmű. A kihasználtsági mutató az a szám, amely a leginkább hitelesnek tekinthető, bár természetesen a leghitelesebb az lenne, ha minden egyes adatot egy meghatározott időre (pl. egy évre) vetítve néznénk meg filmenként. A jelenlegi listák ugyanis naptári évhez kötöttek, s ebből adódóan sok furcsaságot tapasztalhatunk. Emiatt van az, hogy a december 20-án bemutatott, *A szabadság előjoga* című NSZK-film a maga tíz előadásán összeszedett 400 nézőjével 62 százalékos kihasználtságot képes felmutatni, gyakorlatilag ugyanannyit, mint az április 12-én bemutatott *Nicsak, ki beszél!*, holott nyilvánvalóan hosszabb távon (akár csak a köztük lévő hat hónapot tekintve) ez a szám lényegesen csökkenni fog. Összességében nézve jóval reálisabb például a *Názáreti Jézus* (április 12.) vagy a *9 és fél hét* (jan. 18.) helye és eredménye, annak ellenére, hogy egyikük sem található meg a másik két listán!

A LEGNAGYOBB BEVÉTELT ELÉRT FILMEK

(forint)

1. Nicsak, ki beszél	49 209 000
2. Tango és Cash	33 325 000
3. Total Recall – Az emlékmás	31 391 000
4. Az istenek a fejükre estek II.	30 525 206
5. Papa, én nő vagyok!	30 283 000
6. Vaklárma	29 068 000
7. Vissza a jövőbe II.	28 641 000
8. Szellemirtók II.	28 417 000
9. Drágám, a kölykök összehajtottak	27 945 000
10. Marslakók a mostohám	26 712 000
11. Micsoda nő!	26 552 000
12. Megint 48 óra	20 977 000
13. Fekete eső	20 209 000
14. Szörnyecskek II.	19 427 000
15. Jákob rabbi kalandjai	19 006 665
16. Mint a villám	18 665 000
17. Egyik kopó, másik eb	18 004 000
18. Lambada, a tiltott tánc	17 977 000
19. Ghost (USA, Duna Film)	17 119 000
20. Heves jeges (francia, Budapest Film)	16 172 000

A középmezőnyben az örökzöld
Louis de Funès

Amerikai filmdőmping

Feltűnő egyébként a bemutatott amerikai alkotások számbeli főlénye: a 250-ből 124. A dolog nem véletlen, az öt nagy forgalmazó közül három (InterCom, Duna Film, Saturnus) szinte kizárólag amerikai filmekkel foglalkozik. (A Duna Film egy magyar alkotást is forgalmazott.) A magyar, a kelet- és nyugat-európai, valamint a fejlődő országok filmtermése bemutatásának hálátlan feladatát alapvetően a MOKÉP, valamint a Budapest Film vállalta magára. A MOKÉP volt egyébként az egyetlen, amely elhivatottságból, hozzá nem értésből vagy egyszerűen a pártállami időben rátesztelt szerepéből fakadóan (remélhetőleg az elsőről van szó) szovjet, lengyel, jugo-

Fekete eső. Rendezője
a látvány nagymestere,
Ridley Scott.
Hálás fogadtatásra lelt.

szláv, román, NDK, kínai, koreai, görög, ausztrál, brazil és svájci filmeket is forgalmazott. A román mesefilmek kivételével valamennyi, volt szocialista országokból származó film ráfizetéses volt. A fejlődő országok egy-egy alkotása pedig már korábban is inkább a paletta színesítését, mintsem a bevételi listákat célozta. De hasonló, ha nem is ennyire kirívó visszaesés tapasztalható a nyugat-európai filmek esetében is. A MOKÉP-et, a Budapest Filmet tehát mindenképpen dicséret illeti meg ezen országok filmjeinek felkarolásáért, bár az egyre romló gazdasági feltételek mellett kérdés, mire lesz elég ez az idő, vagy pláne jövőre. Az

Világsztárok jutalomjátéka:
Sylvester Stallone és
Kurt Russell a *Tango és Casinó*-ban

Divatdőmping.
Az ügyeleles tánc:
a lambada

Szellemirtók 2.

Alkotói ezúttal is biztosra mentek...

A LEGKEVESEBB NÉZŐSZÁMOT ELÉRT FILMEK:

(A reálisabb kép érdekében feltüntetjük a filmek kihasználsági fokát is.)

	(fő)	(%)
1. Bizonytalanságban (lengyel, MOKÉP)	108	(19,7)
2. A fül (csehszlovák, MOKÉP)	181	(6,9)
3. Pókok (magyar, Budapest Filmstúdió)	200	(-)
4. Oh, Karol! (lengyel, MOKÉP)	215	(7,3)
5. A ló (szovjet, MOKÉP)	221	(22,2)
6. Szolgaték (szovjet, MOKÉP)	239	(7,9)
7. Vakjáték (lengyel, MOKÉP)	336	(9,0)
8. Hölgy kalapban (lengyel, MOKÉP)	396	(11,4)
9. A szabadság öklölga (NSZK, Budapest Film)	400	(62,0)
10. Távoli hangok, csendélet (angol, Filmklubok Szövetsége)	400	(8,0)
11. Verseny (csehszlovák, Budapest Film)	500	(21,0)
12. Aszja Kijacsina története (szovjet, MOKÉP)	525	(11,2)
13. Az aranyalma (jugoszláv, MOKÉP)	580	(24,1)
14. Betörés (NDK, MOKÉP)	591	(12,0)
15. Zéró város (szovjet, MOKÉP)	638	(10,4)
16. Csodahús (brazili, MOKÉP)	647	(12,5)
17. A fekete tanner (svájci, MOKÉP)	662	(12,5)
18. Petra von Kant keseri könnyei (NSZK, Budapest Film)	700	(57,0)
19. Álarcban (lengyel, MOKÉP)	708	(17,8)
20. Kis Afrodité (görög, MOKÉP)	728	(15,4)

* kihasználsági százalékok nem közzét

Blődli minden mennyiségben: Marslakó a mostohám

amúgy is hiányos filmes műveltségünk látna a további kárát annak, ha az amerikai áradat kisöpörné e filmeket a hazai mozikból.

A fentiek tükrében egyáltalán nem meglepő, hogy ezek az alkotások vezetik a leggyengébben ment filmek csoportját. A legkiválóbb negatív nézőszám-rekord a *Bizonytalanságban* című lengyel filmhez fűződik (108 néző), ám nem árt figyelembe venni, hogy karácsony másnapján jelent meg a mozikban, s ehhez képest is a két előadásán 19,7 százalékos kihasználtságot volt képes felmutatni, amivel már-már a középmezőnyben foglal helyet. A bevételi lista torz eredményei pedig az évközi jegy-áremelésekkel adódnak. Ezek alapján a húszas listán csak három olyan filmet találunk (Aszja Kijacsina..., Csodahús, Kis Afrodité), amely már elegendő időt töltött a mozikban ahhoz, hogy az eredményeit hitelesnek fogadjassuk el (10, 9, illetve 7 hónap). A legjobb, ha itt is a kihasználtsági mutatókat vetjük össze. Ebben viszont az *Etoile* című olasz film „vezet”, amelyet a Hajdú Film csak vidéken forgalmazott. A kelet-európai mozik mellett itt már néhány amerikai filmet is találunk a listán, elsősorban igényesebb alkotásokat. Szomorú példája a közönség érdektelen-

ségének és a hibás forgalmazói szemléletnek Walt Disney *Fantáziájának* esete, amelyet az Inter-Com 1 (!) példányban hozott ki, s gyakorlatilag csak két hétig játszották a mozik (43 előadás). Kétezeren látták, ami 11,2 százalékos kihasználtságnak felel meg.

Magyar filmek – nézők nélkül

A 30 magyar filmet 13 forgalmazó mutatta be, ami elsősorban abból fakad, hogy a stúdiók egy része saját maga forgalmazta produkcióit. A magyar filmek nézettségi mutatói egyszerűen katasztrofálisak, a nézők száma az 1987-es 11 millió 300 ezerről mindössze 370 ezerre (!) esett vissza. A magyar film teljesen elvesztette kontaktusát a magyar nézőkkel, a produkciók nem a közönség igényeinek kiszolgálására, nem annak figyelembevételével készülnek. Lassan eljutunk odáig, hogy magyar filmet csak filmőrültek, az alkotók családi és baráti köre, sznobok és kritikusok néznek. Csak két filmnek sikerült meghaladnia a 40 ezres nézőszámot (*Tutajosok, Meteo*), háromnak pedig az egymillió forintos bevételt. A kihasználtsági listát mégis egy harmadik film, a *Te még élsz?* vezeti 40 százalékkal, ám a filmek kétharmada 20 százalék alatti eredményt produkált. Ez azt jelenti, hogy mindössze kilenc magyar filmnek sikerült megkapaszkodnia a középmezőnyben (20–40 százalék közötti kihasználtság), s egynek sem sikerült betörnie a legjobbak közé (41 százalék fe-

Jamie Uys ismét fejrejtette
a busmanok istenét.
Isten tartsa meg a szokását...

Folytatódik, aki él... A *Vissza a jövőbe*-szériának időközben, a harmadik epizódja is a mozikba került...

A LEGKEVESEBB BEVÉTELT ELÉRT FILMEK: (zárójelben a kihasználtsági fokok)

	(Ft)	(%)
1. Bizonytalanságban	1 812	(19,7)
2. Pókok	4 000	(-)*
3. A tű	6 201	(22,2)
4. Szolgalelek	6 313	(7,9)
5. Vakjók	8 648	(9,0)
6. Oh, Karol!	8 800	(7,3)
7. Hölgy kalapban	10 747	(11,4)
8. Az aranyalma	10 747	(24,1)
9. Aszja Kijacsina története	11 026	(11,2)
10. A mi szerelmünk (magyar, Fórum Stúdió)	13 000	(18,6)
11. Betörés	13 717	(12,0)
12. Alarcban	14 672	(17,8)
13. Távoli hangok, csendélet	15 000	(8,0)
14. Zéró város	16 358	(10,4)
15. Csodahús	17 242	(12,4)
16. Törvényes maffia (szovjet, MOKÉP)	18 796	(14,8)
17. Vasárnapl trefák (lengyel, MOKÉP)	18 120	(12,4)
18. A szabadság öklőjoga	19 000	(62,0)
19. A fekete tanner	19 006	(12,5)
20. A film varázsa (francia, MOKÉP)	24 266	(14,5)

* kihasználtsági százalékat nem közölt

Elek Judit *Tutajosok* című filmje nem áltatta nézőit azzal, hogy könnyed szórakozásban lesz részük

Könnyű vér...
Szomjas György
jól választott témát,
a jutalom nem maradt el...

lett). Egyébként alig 27 film alkotja a legjobbak csoportját (ebből 12 az InterComé) ez a bemutatott összes film alig több mint egytizede.

A mozisiker videón folytatódik

Nem elhanyagolható a mozifilmek utóélete sem. A röpke s nemegyszer tragikus végű muzikáland új dimenziót kaphat a videóforgalmazásban. Persze a kiugró nagy sikerek, mint a *Nicsak, ki beszél*, a *Szellemirtók II*, a *Vaklármá*, a *Vissza a jövőbe II*, a *Tangó és Cash*, az *Egyik kopó, másik eb*, a *Marslakó* a mostohám, megint csak egymás között döntik majd el az elsőseget. Az igazán izgalmas kérdés tehát nem is annyira az ó várható videóeredményük, hiszen e filmek sikere nemigen lehet kétséges, hanem az úgynevezett művészfilmeké. Ezek a filmek – például a *Szex, hazugság, videó*, a *Krisztus utolsó megkísértése* – új közönségréteghez találhatnak utat, elsősorban a moziba nem járó, az idejét nézve kötöttebb, igényesebb középosztály tagjai között. A videóforgalmazás adatainak pontos ismeretere azonban feltehetően még várni kell egy darabig, mert egyelőre még nem akad vállalkozó arra, hogy a filmforgalmazáshoz hasonló rendszerességgel (lásd Filmvékony) feldolgozza azt.

Szilágyi G. Gábor

A MAGYAR FILMEK LÁTOGATOTTSÁGI ADATAI

	(fő)
1. Tutajosok (MOKÉP)	43 461
2. Meteo (Budapest Film)	41 000
3. Könnyű vér (Hunnia Filmstúdió)	39 000
4. Napló apámnak, anyámnak (Hungarofilm)	32 000
5. A halálraítélt (Duna Film)	29 000
6. A szex (MOKÉP)	27 996
7. Potyautasok (Hunnia Filmstúdió)	20 000
8. A néma (Tisza Film)	17 000
9. Eszterkönyv (MOKÉP)	16 539
10. Magyar rekviem (Budapest Film)	15 000
11. Kicsi, de nagyon erős (Budapest Film)	13 000
12. Sárkány és papucs (Pannónia Filmstúdió)	13 000
13. Málénkij robot (Hajdú Film)	9 000
14. A halál villamosa (MOKÉP)	8 732
15. Céllövölde (MOKÉP)	7 116
16. Lovasünnep (Filmex)	6 000
17. Homo Novus (Budapest Film)	5 000
18. Te még élsz? (Budapest Film)	5 000
19. Da Capo + Belsőmozzi + Vattatyúk (Hunnia Filmstúdió)	4 000
20. Szédülés (Budapest Film + Objektív Filmstúdió)	4 000
21. A mi szereleimnek (Forum Stúdió)	3 000
22. Szoba kilátással (Objektív Filmstúdió)	3 000
23. Vérrel és kötéllel (MIT)	3 000
24. Sváb passió (Forum Stúdió)	1 500
25. Pókok (Budapest Filmstúdió)	200

A Parafenomén, a Csoda Maniában, a Védtelesek – AIDS '89, a Forradalom után és az Ez a harc lesz a végso c. filmekről (valamennyi MIT) nincs adat

A MAGYAR FILMEK BEVÉTELI ADATAI

	(forint)
1. Könnyű vér	1 550 000
2. Meteo	1 482 000
3. A szex	1 053 226
4. Napló apámnak, anyámnak	811 000
5. Tutajosok	731 545
6. Potyautasok	610 000
7. A halálraítélt	595 000
8. Magyar rekviem	583 000
9. Eszterkönyv	525 000
10. Sárkány és papucs	467 000
11. A néma	443 000
12. Kicsi, de nagyon erős	276 000
13. A halál villamosa	239 561
14. Céllövölde	173 243
15. Szoba kilátással	140 000
16. Málénkij robot	134 000
17. Homo Novus	123 000
18. Szédülés	118 000
19. Lovasünnep	111 000
20. Da Capo + Belsőmozzi + Vattatyúk	95 000
21. Te még élsz?	93 000
22. Vérrel és kötéllel	58 000
23. Sváb passió	36 000
24. A mi szereleimnek	13 000
25. Pókok	4 000

A Parafenomén, a Csoda Maniában, a Védtelesek – AIDS '89, a Forradalom után és az Ez a harc lesz a végso c. filmekről nincs adat

Speciálisan kialakított
márkaszervizeinkben

**JVC, Siemens, Goldstar,
Samsung, Fisher**

és még sok más típusú
szórakoztató elektronikai termék
javítását vállaljuk.

Hangátalakítás, áthangolás
a legkorszerűbb technológiával.

Bp. VII., Király u. 19.
Tel.: 1225-252

Bp. X., Pongrácz u. 9.
Tel.: 1575-634

Videoberendezések
javítása,
áthangolása,
színes televíziók
áthangolása,
valamint
HI-FI berendezések
áthangolása
és javítása,

VIII., József krt. 38.
Tel.: 1141-216

Nyugati
készülékek
szervíze.
Videó-
és HI-FI
berendezések
javítása,
áthangolása.

VI. Teréz krt. 94.
Tel.: 1311-129

Hazai és külföldi garanciális és készpénzes
fekete-fehér és színes televíziók,
videomagnetofonok javítása, műholdrecept
és posta; AM-mikro rendszerek telepítése.

XV. Frankovics M. u. 57-63. Tel.: 1635-225

Semmi kétség! A RÁVISZ a segítség!

Frederick Forsyth fifikái

A kémtörténetek mestere jó darabig csak figyelt. A könyveiből készült filmek világsikere látszólag hidegen hagyta – de hát ez az egykedvűség a legkevesebb, ami egy tökéletes brit gentlemantól elvárható.

A világszerte s elsősorban Európában zajló politikai változások azonban az ő képzeletét is felajzották, az új leosztásból ő sem szándékszik kimaradni...

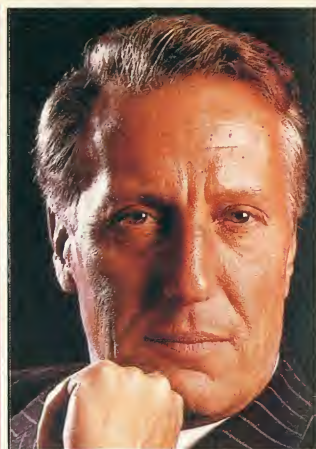
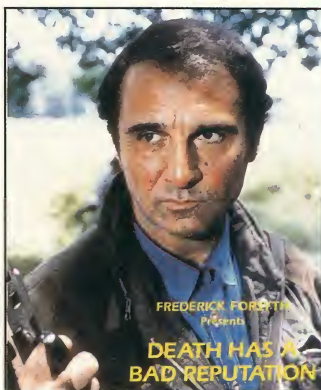
S az eredmény: ismét szól a nagyágyú!

Frederick Forsyth neve világszerte, olvasók és moziba járók milliói számára megbízható védjegy. Az elismerést elsősorban a hírszerzők és/vagy terroristák világában játszódo regényeinek, *A Sakál napjának*, az *Odessai ügynök*nek, a *Harcikutyáknak*, az *Ördögi alternatívának*, no meg a *Negyedik jegyzőkönyv*nek köszönheti. Műveiből annak rendje s módja szerint emlékezetes filmek készültek. Ismerjük őket: *A Sakál napja* évente legalább egyszer felbukkan a televízió műsorában, a *Negyedik jegyzőkönyv* és az *Odessai ügynök* a tékkábelről kölcsönözhető. Sikerükben oroszlátnerszt váltaltak a sztárok: Edward Fox, Michael Caine, John Voight, Pierce Brosnan és a többiek, mégsem elhanyagolható az irodalmi alapanyag, melyet a filmek készítői a szokásosnál nagyobb tisztelettel kezeltek. A produkciónak mint adaptációk is bizvást megállják helyüket, nem okoztak csalódást Forsyth egyetlen lelkes olvasójának sem.

Az utolsó Forsyth-adaptáció (a *Negyedik jegyzőkönyv*) után mégis jó fél évtizednek kellett elteltelnie, mire a filmesek megtalálták az ideális megoldást. Úgy határoztak, új vállalkozásukhoz egyenest a kűtfőből merítsenek, s magát a szerzőt is bevonták egy hatrészes sorozat munkálataiba.

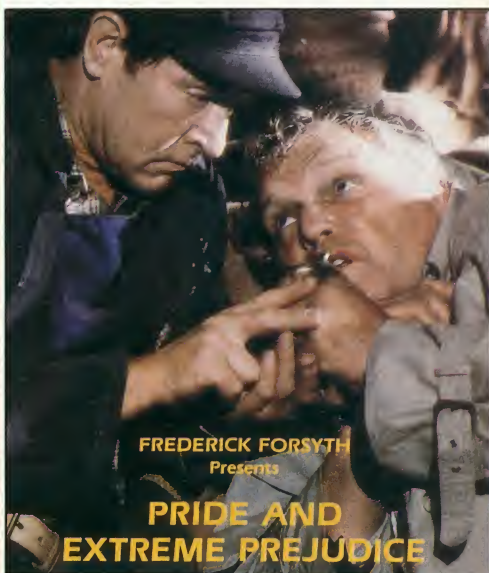
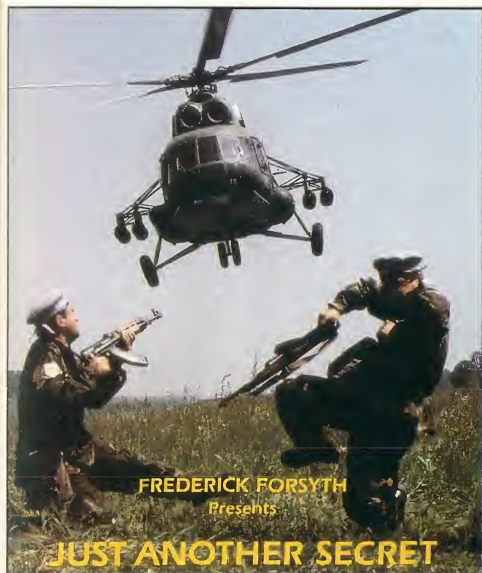
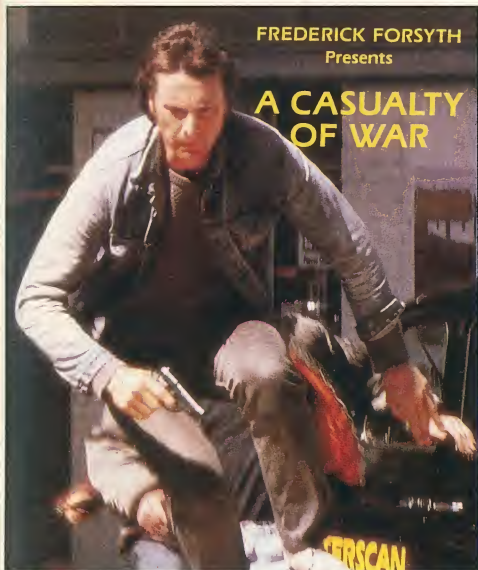
A FREDERICK FORTHY BEMUTATJA... cím alatt futó hat, egyenként másfél órástörténet az író egy-egy eredeti, még sehol nem olvasható novelláján alapszik. Témájuk, ahogyan azt Forsyth megfogalmazza, „a nemzetközi érdekszővetéségek harca, a terrorizmus, a hírszerzés és félrevezetés, a világrendszernek küzdelmének végjátéka...” S hogy a dolog még cifrább legyen, a szerző, akár a *Meghökentő mesék* Roald Dahlja, maga is megjelenik minden folytatás első perceiben, hogy esetleg a történet születésének körülményeit, az ábrázolt események nagyon is valódi hátterét...

„A sztorik kivétel nélkül valós eseményeken alapszanak – állítja. – Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a dolgok a valóságban is épp így estek meg: különféle incidenseket, skandalumokat fűztem egybe annak érdekében, hogy a néző világosabb képet nyerjen. A

forгатás számos európai országban, s a karibi szigetvilágban zajlott. A lehető legnagyobb mértékben valószínűtlenül teremtetünk.”

Forsyth, aki valaha tudósítóként is dolgozott, „első kézből” származó információi alapján vázolja fel a századvég Európájának alternatív politikai térképét: itt már semmi nem az, aminek első pillantásra látszik, s még a legmegbízhatóbbak, legrátermettebbek is egyik percről a másikra arcot válthatnak – a hírszerző szervezetek küzdelmének vastörvényei szerint. Jó példa erre az *Óvakodj a menyasszonytól* (The Price of the Bride) című epizód, melynek középpontjában egy karizmatikus KGB-tiszt, bizonyos Orlov, és a CIA-ügynök, Joe Roth áll. Az amerikai végzetesen alacsony ellenfelei, s ezzel kockára teszi karrierjét, a kegyelemldöfést azonban onnan kapja, ahonnan a legkevésbé várja... Hasonló csaták az osztályrésze Tom Rowse-nak, a *Háborús áldozat* (A Casualty of War) főhőseinek is, aki választani kényyszerül hazája és szerelme között, miközben sarkában az IRA és a libiai titkosszolgálat bérencel lihegnek... A kém-szervezetek és a terrorbrigádok érdekeinek összefonódására figyelmeztet a *Halál nem felejt* (Death has a Bad Reputation) című epizód, melyben a brit titkosszolgálat vezetője, Sam McCready magával Carloszal veszi fel a harcot, hogy bosszút álljon bombatámadás áldozatául esett fiáért. Jellemző történetet mesél el a *Büszkeség és példás szigor* (Pride and Extreme Prejudice), melyben McCready az NDK-ba is követi rossz útra tért ügynökét, hogy ha életét nem is, legalább lelkét megmenthesse. Jelenlős szerep háru persze bizonyos magnószalagokra is... Az *Egy kis napsütés* (A Little Piece of Sunshine) Nagy-Britannia utolsó karibi gyarmatán, Sunshine szigetén játszódik, ahol a függetlenség küszöbén gyilkosság történik. Kinek állhatott érdekében elnémtani a kormányt? Az egyik elnökjelöltre a kábitőszerek-ereskedelmén gyanúja vetül, a másiktól mindenki tudja, hogy a kubaikak ügynöke... McCreadynek gyorsan s persze helyesen kell döntenie. Az *Ez is titok marad* (Just Another Secret) bezárja a kört, s egy

Gorbacsov elleni merénylet szálait bonyolítja.

A sorozat forgatókönyveinek megformálásában a neves szakember, Murray Smith volt Forsyth segítségére, az egyes epizódokat ismert brit rendezők, köztük Lawrence Gordon Clark és Ian Sharp jegyzik. A darabonkénti két

és félmillió dolláros költségvetés (televíziós filmek esetében ez minden, csak nem kevés) lehetővé tette nagy nevek felvonultatását is: Sunshine kormányzójának özvegyét *Lauren Bacall*, a kiábrándult nyugatnémet ügynököt, Bruno Morentz *Brian Dennehy* alakítja.

A harmincöt milliméteres filmnyersanyagra forgatott produkció számos európai és amerikai televíziós társaság együttműködésével készült, s bemutatója után röviddel videókezetán is forgalomba került. És immáron Magyarországon is kölcsönözhető.

Gáspár András

VILÁGSIKEREK VILÁGSZÍNVONALON

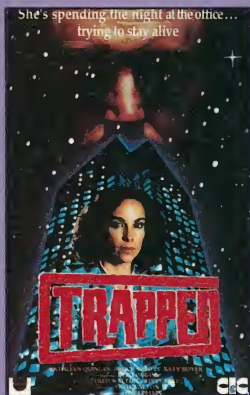

DUNA
NEMZETKÖZI FILM KFT

ÜRRANDEVÜ

© 1985, PARAMOUNT PICTURES
CORPORATION
(ALL RIGHTS RESERVED)

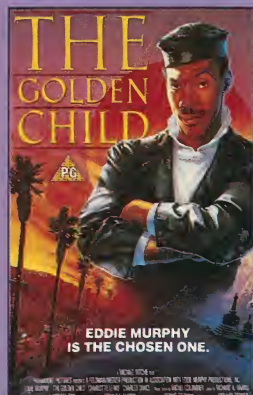
CSAPDA

© 1989, MCA TELEVISION
ENTERTAINMENT, INC.
(ALL RIGHTS RESERVED)

GARNI-ZÓNA

© 1989, CAPITAL EQUIPMENT
LEASING LTD.
(ALL RIGHTS RESERVED)

AZ ARANYGYERMEK

© 1986, PARAMOUNT PICTURES
CORPORATION
(ALL RIGHTS RESERVED)

MAGÁNDETEKTÍV

© 1987, UNIVERSAL CITY
STUDIOS, INC.
(ALL RIGHTS RESERVED)

PÉNZNYELŐ

© 1986, UNIVERSAL CITY
STUDIOS, INC. AND U-DRIE
(ALL RIGHTS RESERVED)

A Paramount Communications Company

DUNA FILM VIDEO A CSÚCSON!

1054 Budapest, Steindl I. u. 6.

